

Zdaniem prezesa KRIR
**Większe kompetencje
dla samorządu
rolniczego**

Czytaj na stronie 2

Wypowiedź
wiceministra rolnictwa
Nasze Małe Ojczyzny

Czytaj na stronie 3

Widziane z Brukseli
Jarosław Kalinowski
europoseł

Czytaj na stronie 3

Wsparcie dla rybaków
Rozmowa z Kazimierzem
Plocke – sekretarzem stanu
w MRiRW

Czytaj na stronach 7-8

Partnerzy medialni

Polska Wieś **agro
news.com.pl**
TELEWIZJA INTERAKTYWNA
www.agronews.com.pl

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Drogi też dla rolników

O tym, że w naszym kraju konieczna jest modernizacja infrastruktury drogowej, przekonani jesteśmy wszyscy. W XXI wieku nie powinno być bowiem już problemów z bezpiecznym dotarciem do każdego miejsca na mapie Polski. Ważne jest dla nas, aby w miarę szybko i bezpiecznie dotrzeć do celu podróży.

Dlatego też na uznanie zasługują podejmowane obecnie przez resort infrastruktury działania na rzecz rozwoju i modernizacji sieci komunikacyjnej. Szkoda tylko, że budowniczy dróg i mostów często planując powstanie nowych traktów przebiegających przez obszary wiejskiej, zapominają o interesach gospodarujących tam rolników.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na przykład nie wyraziła zgody na pokonywanie mostów trasy ekspresowej S7 na rzece Wiśle w Kieźmarku, województwo pomorskie, przez sprzęt rolniczy. Zakaz ten spowoduje, że rolnicy posiadający pola uprawne po obu stronach rzeki nie będą mieli możliwości do nich dojazdu. W świętokrzyskim zaś GDDKiA planuje budowę trasy szybkiego ruchu na terenie powiatów opatowskiego i sandzimmerskiego, przez środek jednego z największych zagłębi sadowniczych w kraju. Zdaniem Świętokrzyskiej Izby Rolniczej planowana trasa wyłączy z produkcji gleby najlepszych klas bonitacyjnych, wytworzonych z lessów, na których od pokoleń prowadzona jest produkcja sadownicza i warzywnicza oraz pozbawi rolników dochodów, które są jedynym ich źródłem utrzymania, a konsumentów doskonałej jakości owoców i warzyw.

– Specyfika działalności rolniczej wymaga często prowadzenia produkcji w oparciu o maszyny i sprzęt rolniczy o zróznicowanych,

przekraczających nierzadko ogólnie rozumiane gabaryty pojazdów, dla których domyślnie prowadzona jest modernizacja dróg. Przykładowo, nie wszystkie remontowane drogi i ich skrzyżowania, w szczególności stanowiące arterie istotne jedynie dla ruchu lokalnego, domyślnie przeznaczone są do tranzytu towarów samochodami ciężarowymi w transporcie krajowym i międzynarodowym, co wydaje się logiczne z uwagi na przewodnią rolę tego typu szlaków komunikacyjnych. Dlatego modernizacja ich nie idzie w kierunku dostosowania do przejazdu dużych samochodów spedycyjnych. Z drugiej jednak strony, zwłaszcza jeśli mowa jest o takich właśnie drogach, nie brane są w praktyce pod uwagę specyficzne potrzeby związane z przejazdem maszyn rolniczych o większym często promieniu skrętu, wysokości czy szerokości – mówi **Wiktor Szmulewicz**, prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Sytuacja ta, jak podkreślają izbowi działacze, jest obserwowana między innymi przy budowie rond z jednym pasem, popularnej obecnie formie modernizacji skrzyżowań drogowych na obszarach wiejskich, gdzie zbyt wąskie przejazdy przy jednoczesnych „wysepkach” pomiędzy przeciwnymi pasami ruchu i zbyt bliskiego umiejscowienia znaków pionowych od pasa ruchu, co powoduje trudności przejazdu dużej maszyny rolniczej bez żadnego uszczerbku zarówno w

samym pojeździe (przytarcia, najazd opon na krawężnik, uderzenia wystającymi elementami), jak i infrastrukturze drogowej (przewrócenie znaków czy niszczenie chodników poprzez przypadkowe najeżdżanie).

Można wiele jeszcze przytaczać przypadków konfliktu interesów między drogowcami a rolnikami. Nikt nie neguje potrzeby budowy nowych dróg, ale ich wykonawcy powinni zacząć się wreszcie liczyć z rolnikami, dla których praca na roli stanowi podstawę egzystencji.

– W opinii samorządu rolniczego dynamiczny rozwój infrastruktury drogowej na obszarach wiejskich jest niezwykle istotny w kontekście poprawy jakości życia poza obszarami zurbanizowanymi i zasługuje na najwyższe uznanie, jednakże charakteryzuje go pełna efektywność jedynie w przypadku, gdy nowe rozwiązania technologiczne na polskich drogach zastosowane dla usprawnienia komunikacji są zbieżne z praktycznymi potrzebami wynikającymi z charakteru danego regionu, często nierozzerwalnie związanego z rolnictwem i prowadzoną tam produkcją rolną – dodaje prezes Szmulewicz.

W związku z tym, zarząd KRIR apeluje do Ministra Infrastruktury o uwzględnienie specyfiki obszarów wiejskich związanych z produkcją rolną.

WOP

Z prac zarządu KRIR

3 listopada Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przedłożył w ramach prowadzonych przez resort rolnictwa konsultacji społecznych opinię do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2011 roku.

Nawiązując do poprzednich wystąpień i postulatów samorządu rolniczego, Zarząd KRIR prosi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Marka Sawickiego** o podjęcie działań na forum Rady Ministrów w celu podniesienia niniejszej stawki do kwoty maksymalnego zwrotu podatku akcyzowego określonego Dyrektywą Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, tj. z 0,85 zł do kwoty 0,95 zł.

dokończenie na str. 4

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia,
w tym szczególnym czasie radości i spokoju,
w imieniu Krajowej Rady Izb Rolniczych,
składamy wszystkim Rolnikom i ich Rodzinom
oraz Pracownikom instytucji i organizacji rolniczych,
najserdeczniejsze życzenia radości, rodzinnego ciepła
oraz odpoczynku od spraw codziennych,
a w nadchodzącym 2011 Roku
spełnienia marzeń, optymizmu oraz pomyślności
we wszystkich dziedzinach życia*

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych

Czy mięso szkodzi?

Odpowiada prof. dr hab.
ANDRZEJ PISKUŁA

W historii ewolucji człowieka, liczącej kilka milionów lat, odkrycie ognia (300 tysięcy lat temu) oraz rozpoczęcie uprawy roli i udomowienia zwierząt (około 10 tysięcy lat temu), były przełomowymi dla sposobu żywienia i diety ludzi. Jest więc nie tylko pewne, że od początku ewolucji podstawowym składnikiem diety człowieka było mięso. Wskazuje na to m.in. budowa przewodu pokarmowego, umożliwiająca spożywanie pokarmu wysokobiałkowego, zarówno pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego.

Początkowo głównym źródłem mięsa dla człowieka były możliwe do złapania lub upolowania zwierzęta, szczególnie małe i wolno poruszające się. Następnie rozwój rolnictwa i udomowienie zwierząt stworzyły możliwość przetransportowania na rzeź najłabszych z utrzymywanych w gospodarstwie osobników. Zarówno w przeszłości, jak i obecnie, niezbędność mięsa w diecie człowieka wynika między innymi z faktu, że zawiera ono: pełnowartościowe i łatwo przyswajalne białko, wysokoenergetyczny tłuszcz, witaminy, szczególnie z grupy B, szereg makro- i mikroelementów niezbędnych w procesach metabolicznych, przebiegających w organizmie człowieka, szczególnie łatwo przyswajalnego żelaza, jest jedynym źródłem metabolicznie niezbędnego kwasu linolowego.

Jego składnikami są również karnozyna i glutation, będące tzw. wymiataczami wolnych rodników oraz cholina – niezbędna do syntezy lecytyny, sfingomieliny oraz acetylocholino.

Rola fizjologiczna tych związków jest ściśle związana z właściwościami i funkcjonowaniem błony komórkowej; są one także niezbędne do prawidłowego rozwoju i funkcjonowania mózgu.

Poza szczególnymi wartościami odżywczymi, o atrakcyjności mięsa, jako składnika diety, świadczy jego unikalny smak i zapach oraz stosunkowo łatwość i szybkość przygotowania pożywnego posiłku.

Raport WHO/FAO z 2003 roku, dotyczący bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, zwrócił uwagę na „żywnościowo zależne choroby metaboliczne”, stanowiące największe zagrożenie zdrowia w krajach rozwiniętych, wymieniając: hiperlipidemię, nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzycę, osteoporozę i nowotwory złośliwe.

Wyniki szeregu badań wskazują na pewne powiązanie występowania tych chorób z dietą, w tym między innymi ze spożywaniem mięsa i jego przetworów. Główne zastrzeżenia zdrowotne mięsa i jego przetworów dotyczą znacznej zawartości tłuszczu, soli kuchennej i substancji konserwujących oraz obecności związków o potencjalnym działaniu rakotwórczym.

Mięso kulinarne (chuda wołowina, schab, mięso z szynki i łopatkę) ma nieznaczne ilości tłuszczu (poniżej 3%) i nie zawiera substancji konserwujących oraz składników o potencjalnym działaniu rakotwórczym (zawartych głównie w dymie wędzarniczym). Stosowane metody przygotowywania mięsa do spożycia, zwłaszcza solenie i przyprawianie oraz obróbka termiczna (smażenie, grillowanie), w nieznacznym stopniu pogarsza efekt zdrowotny spożycia mięsa.

Tymczasem przetwory mięsne (w tym głównie kielbasy) zawierają 20-40% tłuszczu oraz śladowe ilości środków konserwujących i składników dymu wędzarniczego. Wszystkie te składniki są jednak głównymi „nośnikami” smaku i zapachu, wymaganymi przez konsumentów.

Podjęte działania w całym łańcuchu produkcji mięsa i jego przetworów (genetyka, hodowla zwierząt, przetwórstwo) zapewniają produkty o unikalnych właściwościach, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu ludzkiego (zwłaszcza dzieci i młodzieży) i bezpieczne dla zdrowia konsumenta.

Uniwersalną receptą jest stwierdzenie, że optymalne dla zdrowia człowieka jest spożywanie wszystkich rodzajów żywności, ale w umiarkowanych ilościach. Jednym z niezbędnych działań dla zrozumienia i realizacji tej zasady jest edukacja konsumenta w zakresie prawidłowej diety.

Nowelizacja ustawy o izbach po blisko 15-letniej reaktywacji działalności jest zdaniem samorządu rolniczego konieczna do właściwego i sprawnego funkcjonowania dla dobra polskich rolników. Stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych zdeterminowane jest wieloma względami, między innymi wejściem Polski do Unii Europejskiej, gdzie samorząd rolniczy powinien mocno dbać i zabiegać o interesy polskich rolników. Jak też niewystarczającymi finansami do właściwego reprezentowania polskiej wsi (obecnie izby utrzymują się z 2% odpisu z podatku rolnego), gdzie samorząd rolniczy zmuszony jest do poszukiwania innych źródeł dochodu.

Widząc więc potrzebę wzmocnienia reprezentacji środowiska rolniczego, także mając na uwadze wyzwania stojące przed polskim rolnictwem, KRIR powołała specjalny zespół roboczy, którego celem było opracowanie zmian ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o izbach rolniczych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 927 z późn. zm.). Wzorując się na efektywnych rozwiązaniach zastosowanych w państwach zachodnich Unii Europejskiej, gdzie izby rolnicze odgrywają istotne role w kształtowaniu i skutecznej realizacji krajowej polityki rolnej, opracowany został kompleksowy projekt nowelizacji tego normatywnego dla samorządu rolniczego

Zdaniem prezesa KRIR

Większe kompetencje dla samorządu rolniczego

W projekcie ustawy proponujemy uregulowanie członkostwa w izbach rolniczych, aby członkiem izby był posiadacz co najmniej 1 hektara ziemi. Samorząd rolniczy chcąc dobrze służyć rolnikom chce reprezentować rolników, bo dotychczas członkami samorządu rolniczego są podatnicy podatku rolnego czyli także działkowcy oraz wszyscy posiadacze np. paru arów ziemi.

Bazując na doświadczeniach innych krajów europejskich, jak Francja czy Niemcy, izby rolnicze powinny także mieć możliwość odpłatnego świadczenia usług doradczych na rzecz rolników.

Opracowana przez KRIR nowelizacja ustawy o izbach rolniczych została przekazana do wszystkich Klubów Poselskich w Parlamencie RP z prośbą o poparcie i wniesienie jej w poczet obrad Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jako projekt poselskiej ustawy.

Zainicjowanie prac parlamentarnych nad tym projektem stanowić będzie realną szansę stworzenia w Polsce faktycznie silnego samorządu rolnego wychodzącego naprzeciw potrzebom polskich producentów rolnych.

aktu prawnego. W opinii KRIR zaproponowane w nim zmiany wychodzą naprzeciw oczekiwaniom stworzenia stabilnych ram funkcjonowania izb rolniczych zaktualizowanych do obecnych wyzwań, które pozwolą na skuteczną reprezentację interesów polskiego rolnictwa zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej, gdzie głos wiarygodnych i kompetentnych organizacji pozarządowych często decyduje o zapadających decyzjach strategicznych.

XVI Posiedzenie KRIR

W siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 1 grudnia odbyło się XVI Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych III kadencji. W spotkaniu KRIR uczestniczył również Dariusz Młotkiewicz, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, który w imieniu Prezydenta RP podziękował samorządowi rolniczemu za pomoc przy organizacji tegorocznych dożynek w Spale oraz wyraził nadzieje na dalszą owocną współpracę między Kancelarią Prezydenta a izbami rolniczymi. Obecni byli również przedstawiciele resortu rolnictwa na czele z wiceministrem Tadeuszem Nalewajkiem, który wręczył odznaczenia zasłużonym izbowym działaczom. Ponadto przybyli także goście z Ministerstwa Skarbu Państwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Tym razem obrady zdominowała tematyka związana ze zbliżającymi się wyborami do izb rolniczych. Uczestniczący w posiedzeniu prezesi i delegaci z wojewódzkich izb rolniczych podjęli między innymi uchwałę w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych oraz uchwałę w sprawie zarządzenia wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych.

Dyskutowano także na temat prac nad nowelizacją ustawy o izbach rolniczych, dalszej pomocy producentom rolnym poszkodowanym przez tegoroczną powódź oraz konieczności przeprowadzenia nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt

gospodarskich, która umożliwiłaby zawieranie polis ubezpieczeniowych rolnikom gospodarującym na terenach narażonych na występowanie klęsk żywiołowych. Wiele czasu

poświęcono też prywatyzacji spółek insemnacyjnych oraz aktualnym problemom sektora rolnego.

WOP

Czasopismo
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Polska Wieś

Ukazuje się raz w miesiącu.

Wydawane i redagowane na zlecenie
Krajowej Rady Izb Rolniczych przez zespół „Poradnika
Rolniczego”.

Kolportaż – czasopismo dostępne razem
z tygodnikiem „Poradnik Rolniczy”

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Tel.: (022) 623 21 65, fax (022) 623 11 55; www.krir.pl

Red. Nacz. Wojciech Petera, tel.: 0606 396 747
e-mail: wojciech.petera@wp.pl
polskawies@poradnik.net.pl

Drodzy Rolnicy

Pragnę serdecznie podziękować za udział
w Wyborach Samorządowych 2010.
Wynik uzyskany w wyborach świadczy
o dużym poparciu i zaufaniu,
jakim zostałem obdarzony przez Wyborców.
To duży sukces, ale i ogromna odpowiedzialność.

Z podziękowaniami
Andrzej Górczyński
Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
Radny Sejmiku Województwa Łódzkiego

Nasze Małe Ojczyzny

Dynamicznie upływający czas i zmieniające się otoczenie zewnętrzne stają się wyzwaniem dla samorządów, które powinny w sposób optymalny wykorzystać swoje możliwości. Dokonując analizy otoczenia, dostrzegamy nasze szanse rozwojowe, zagrożenia oraz mocne i słabe strony, które wymagają szczególnej uwagi. Zdajemy sobie sprawę z wielu potrzeb, jakie występują w naszych regionach.

w konsekwencji tworzenie nowych miejsc pracy w zawodach pozarolniczych, ale związanych z rolnictwem lub jego otoczeniem. Coraz więcej gospodarstw rolnych wykazuje przedsiębiorczość i chęć poszukiwania nowych dochodów.

Jestem orędownikiem zrównoważonego rozwoju regionu, gdzie postęp gospodarczy, ekonomia idzie w parze z etyką, odpowiedzialnością za otoczenie i środowisko naturalne. Atrakcyjność wsi i małych miasteczek dla mieszkańców i inwestorów jest najważniejszym czynnikiem przysądającym o jego rozwoju. Na ten cel ma wpływ wiele czynników. Wsie i małe miasta powinny być dostępne komunikacyjnie, muszą posiadać kompetentnych i aktywnych ludzi oraz dysponować ofertą inwestycyjną. Nie do pominięcia jest rów-

nież możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu oraz właściwa promocja regionu, jego wizerunek i marka.

Dlatego też nadal przed Polską, a przede wszystkim przed administracją centralną, jak również samorządową, stoi olbrzymie wyzwanie, jakim jest sprawne i co najważniejsze właściwe wykorzystanie środków z funduszy unijnych. Poza Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 mamy do wykorzystania środki Regionalnych Programów Operacyjnych, Programu Operacyjnego dla Rozwoju Polski Wschodniej, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki czy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, a są to naprawdę ogromne środki finansowe liczone w milionach euro, z czego część jest skierowana również do obszarów wiejskich.

Nowe wyzwania, jakie stają przed Polską i naszymi regionami, to konieczność podniesienia poziomu infrastruktury technicznej jak i społecznej wsi i małych miasteczek. Niewątpliwie dotychczasowe działania i rezultaty wszelkich inicjatyw lokalnych, które były podejmowane w ramach poszczególnych regionalnych programów, trzeba uznać za sukces i promocję naszych małych ojczyzn.

Artur Ławniczak
podsekretarz stanu
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Pobudzić przedsiębiorczość

Krajowa Izba Gospodarcza pozytywnie ocenia przyjęcie przez Rząd RP długo oczekiwanego projektu ustawy o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców. W toku wielomiesięcznych konsultacji i prac nad projektem ustawy, KIG udzielała mu pełnego poparcia, pomimo pominięcia wielu istotnych propozycji, jakie znalazły się w pierwotnej wersji projektu.

Ograniczenie strefy regulacyjnej Państwa jest jednym z najsukcesowniejszych sposobów pobudzenia sił rozwojowych i potencjału przedsiębiorczości kraju – uważa KIG. Przegląd ponad dwustu ustaw, których analizy podjęto się w Ministerstwie Gospodarki, jednoznacznie wskazuje, iż obecnie obowiązujące przepisy w sposób zbyt rozległy i często nieuzasadniony wnikają w zasady prowadzenia różnego typu aktywności gospodarczej przedsiębiorców i obywateli.

W ocenie KIG, projekt ustawy o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców można określić jako rewolucyjny i mający fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania polskiej gospodarki. Eksperci KIG podkreślają, iż jedynie wejście w życie wszystkich zaproponowanych rozwiązań jest szansą na faktyczne odbiurokratyzowanie gospodarki.

Równie istotne z punktu widzenia przedsiębiorców jest przyjęcie przez Rząd projektu nowelizacji ustawy Kodeks Spółek Handlowych wprowadzający możliwość założenia przez internet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Koreluje się to z pracami Ministerstwa Gospodarki, dotyczącymi wprowadzenia internetowego systemu umożliwiającego rejestrację firm przez osoby fizyczne zamierzające prowadzić działalność gospodarczą. Jest to kolejny krok, po obniżeniu w 2009 r. z 50 tys. do 5 tys. minimalnego kapitału zakładowego, który ułatwi rozpoczęcie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tej formy prawnej. Co warto podkreślić, spółkę z o.o., utworzoną przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnianego w systemie teleinformatycznym, będzie można zarejestrować przez internet w ciągu jednego dnia.

KIG

Końcówka roku to okres gorących dyskusji na temat budżetu i Wspólnej Polityki Rolnej. Niekończące się debaty nt. sposobu zreformowania WPR toczą się głównie między przedstawicielami największych i najbardziej wpływowych krajów.

W listopadzie, wraz z ministrem **Markiem Sawickim** i posłem **Czesławem Siekierskim**, miałem okazję brać udział w takich rozmowach. Spotkaliśmy się z **Albertem Dessem**, koordynatorem frakcji EPL, z Niemiec oraz z francuskim posłem **Michelem Dantinem**, aby przedstawić im aktualne stanowisko Polski w sprawie reformy WPR oraz poznać ich opinię na ten temat. Tego samego dnia (16 listopada) podczas konferencji w PE „Wspólna Polityka Rolna po 2013 - polskie stanowisko”, minister Sawicki prezentował wizję polskiego rządu na temat przyszłości europejskiego rolnictwa. W dyskusji brali udział także europosłowie i pracownicy instytucji europejskich.

Polski minister przedstawił stanowczą wizję swoich poglądów; domagał się znaczących zmian, a nie tylko kosmetycznych poprawek. Apelowo o konieczność pozyskania zwolenników tej wizji wśród innych krajów UE. Według niego należy przede wszystkim odejść od historycznych reguł i ustalić nowe, o wiele prostsze i bardziej przejrzyste kryteria podziału, dzięki czemu rozdział pieniędzy będzie bardziej sprawiedliwy. Sawicki wskazywał również na wzmocnie-

Widziane z Brukseli

nie II filara – przeznaczenie większej części dla rolników, którzy inwestują i modernizują swoje gospodarstwa. Argumentował, iż producenci, których ponad 50% dochodów stanowi dopłaty bezpośrednie, nie mają impulsu do wprowadzania zmian i rozwijania swoich gospodarstw. Nie zgadza się z obecną sytuacją, kiedy według niego, istnieje 27 polityk rolnych, które nazywamy unijną Wspólną Polityką Rolną.

Minister Sawicki zaznaczył, iż należy wskazać na szczególną rolę WPR. Oprócz rekompensaty dla rolników za działania na rzecz ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt oraz bioróżnorodności, to przede wszystkim inwestycja w zabezpieczenie przeciwko zwiększeniu popytu na żywność. Wszyscy uczestnicy spotkania podkreślali, że już za kilka lat, w związku ze starzeniem ludności w Europie, ale jednocześnie gwałtownym wzrostem jej liczby na świecie, wzrosnie realne zagrożenie głodem. To właśnie unijna Wspólna Polityka Rolna ma być częściowym rozwiązaniem tego proble-

mu, narzędziem służącym do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. Minister zwrócił też uwagę na przyszłość wysokiej jakości produktów ekologicznych; to ich będą poszukiwać coraz bogatsi, dbający o zdrowie konsumenci z krajów rozwiniętych.

Posel Siekierski zaznaczył, jak ważne jest wzięcie pod uwagę zróżnicowania europejskiego rolnictwa, zarówno ze względu na ukształtowanie powierzchni, klimat, rodzaj gleby, stopień mechanizacji czy specyfikę rolnictwa w danym regionie. Wskazał również na konieczność promowania produkcji zwierzęcej, która determinuje bardziej dynamiczny rozwój tego sektora gospodarki. Posel Siekierski zaznaczył, że europejscy rolnicy nie są gotowi na gwałtowne zmiany, ale jednocześnie przypominał o prognozach zapowiadających zmianę sytuacji ekonomicznej w ciągu 2-3 lat, a przez to również zmianę położenia rolnictwa na rynku.

Ja z kolei nawiązałem do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, mówiącego o ubezpieczeniu emerytalnym rolników. Wskazywałem na niesłusność teorii dziennikarzy i ekspertów, mówiących o nieznanym poziomie dochodów polskich gospodarstw. Zaprzeczyłem, argumentując, iż 40 tys. rolników rozlicza się na zasadach podatku dochodowego, a wszystkie informacje o ich finansach posiadają Urzędy Skarbowe. Z tych informacji wynika także, że gdyby wszyscy rolnicy rozliczali się na podobnych zasadach, płaciliby mniej pieniędzy. Jeśli chodzi o Wspólną Politykę Rolną, za dobrą uznałem propozycję Komisji nt. zwiększenia finansowania II filara, gdyż

30% dopłat bezpośrednich w rzeczywistości nie trafia do rolników, a do ludzi, którzy tylko posiadają ziemię. Dla Polski, finansowanie modernizacji gospodarstw i obszarów wiejskich jest ważniejsze niż dopłaty bezpośrednie.

Z kolei 18 listopada, w PE, ostateczne stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości WPR przedstawił Komisarz Rolnictwa, **Dacian Ciolos**. Stanowisko to było tematem wielu spotkań różnych gremiów również w grudniu.

Propozycja KE, dotycząca długoterminowej reformy Wspólnej Polityki Rolnej (do 2020 roku), przedstawił na rzecz niego na specjalnym posiedzeniu Komisji AGRI, z punktu widzenia polskiego rolnictwa zawiera elementy zarówno pozytywne, jak i elementy bardzo złe.

Wśród elementów pozytywnych wymienić należy zapowiedź odejścia od historycznego sposobu określania wsparcia dla poszczególnych państw (jest to system bardzo niekorzystny dla Polski); utrzymanie dwufilarowego modelu finansowania: I filar to dopłaty bezpośrednie, II to rozwój obszarów wiejskich – w tym inwestycje i modernizacja gospodarstw; oraz zapowiedź wsparcia tylko aktywnych rolników, a więc tych, którzy prowadzą rzeczywistą działalność rolniczą.

Propozycje niekorzystne dla naszego kraju to przede wszystkim okresy przejściowe dla starych państw członkowskich na wykorzystanie większego wsparcia dla swoich rolników. W dokumencie mówi się o sprawiedliwym podziale dopłat, jednak słowo „sprawiedliwe” niekoniecz-

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wielu głębokich i radosnych przeżyć, wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz błogosławieństwa Bożego w każdym dniu nadchodzącego Nowego Roku życzy

J. Kalinowski

Jarosław Kalinowski

Posel do Parlamentu Europejskiego

Jarosław Kalinowski

Grupa EPL

nie musi oznaczać „równe”. Mówi się też o wskaźniku siły nabywczej, co dla nas jest nie do przyjęcia. Względnie polityczne, pragmatyczne i ekonomiczne sprawy również, że całkowity zakres reformy jest jednak zbyt zawężony, co w pewnym sensie rozczarowuje.

Jeżeli nawet intencje zmian można określić jako właściwe, to ich rozłożenie w czasie sprawia, że są trudne do zaakceptowania; z wieloma postulatami nie można się zgodzić.

Jarosław Kalinowski
poseł do PE

Zdaniem Krajowej Rady Izb Rolniczych trzeba uprościć procedury związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę biogazowni rolniczych. Dlatego też zarząd KRIR zwrócił się do wicepremiera Waldemara Pawlaka z prośbą o szczegółową analizę tego problemu i podjęcie działań, których celem będzie usprawnienie, a w przypadku biogazowni rolniczych – wręcz udrożnienie praktycznych przyłączy niedużych instalacji generujących energię odnawialną, stanowiących w naszym kraju ogromny i jakże niewykorzystany potencjał ekonomiczny dla rozwoju obszarów wiejskich.

Uprościć procedury

Jak podkreśla bowiem samorząd rolniczy, pomimo niedawnej nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne, praktyczne inwestowanie w biogazownie jest wciąż zbyt skomplikowane.

Nowelizacja ustawy Prawo Energetyczne, która weszła w życie z dniem 11 marca br., zakłada promowanie odnawialnych źródeł energii, do których, również powołując się na niniejszą regulację, zaliczane są biogazownie rolnicze. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii są zobowiązane do zawierania umów o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o to na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki takiego przyłączenia, a ubiegający się o to inwestorzy spełniają stosowne warunki. Art. 9c ust. 6a ustawy określa wręcz odbiór biogazu rolniczego jako publicznie obowiązkowy operatora systemu dystrybucyjnego gazowego. Jednakże praktyczna realizacja powyższych założeń, związana przede wszystkim z czasem oczekiwania oraz kosztami, powoduje znaczne ograniczenie wdrożenia idei zawartych w przygotowanych w 2009 roku przez resort gospodarki, we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, programie „Innowacyjna Energetyka – Rolnictwo Energetyczne”.

Jak zaznacza **Wiktor Szmulewicz**, prezes KRIR dotychczas, większość pozytywnie rozpatrywanych wniosków o przyłączenie energii ze źródeł odnawialnych do sieci elektroenergetycznych dotyczy projektów energetyki wiatrowej, co istotnie wpływa, z uwagi na współdzielenie dostępu do systemu, na możliwości przyłączenia biogazowni. W tym kontekście zwrócić uwagę należy również na fakt, iż już w 2003 roku Polskie Sieci Energetyczne Operator S.A., stanowiące jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, mając na uwadze ówczesnie zgłoszone plany inwestycyjne w tym zakresie, w „Studium wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na pracę i rozwój Krajowego Systemu Elektroenergetycznego” wskazały na konieczność podjęcia istotnych działań modernizacyjnych systemu energetycznego. Czynnikiem ten zatem, pomimo przytoczonej na wstępie niniejszego wystąpienia nowelizacji prawa, będzie mieć kluczowe znaczenie dla praktycznego przyłączenia źródeł OZE do sieci, stanowiąc tym samym naturalną barierę dla szybkiego rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce, produkowanej z

surowców rolnych. Biorąc zatem pod uwagę ww. konieczność spełnienia warunków ekonomicznych przedsięwzięcia związanego z przyłączeniem farmy wiatrowej powyżej 2MW określone w ekspertyzach (wykonywanych na własny koszt inwestora w porozumieniu z operatorem sieci), w których brane są pod uwagę koszty i zakres modernizacji systemu energetycznego, czynnik ten w sposób pośredni, zważywszy na powyższe, ogranicza zainteresowanie i możliwości operatorów sieci przyłączeniem biogazowni rolniczych.

– Równie istotnym czynnikiem negatywnie wpływającym na tempo omawianych procedur jest konieczność dołączenia do wniosku o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej dokumentacji związanej z uzyskanymi warunkami zabudowy i zagospodarowaniem terenu przeznaczonym pod inwestycję, również w kontekście wpływu instalacji na środowisko, co w przypadku potrzeby przeprowadzenia zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego wydłuża czas procedury do co najmniej 1 roku. Mając dodatkowo na względzie obligatoryjną zaliczkę, która dla typowej biogazowni rolniczej o mocy do 0,5 MW wynosi 15 tysięcy złotych (30 złotych za każdy kW zakładanej mocy instalacji), ogranicza to naturalnie zainteresowanie tego typu inwestycjami, w szczególności tych na mniejszą skalę, czyli związanymi z budową biogazowni rolniczych. Wspomniana zaliczka może co prawda ulec zwrotowi w przypadku otrzymania decyzji odmownej o przyłączeniu do sieci, jednakże w praktyce operatorzy nie są tym zainteresowani wydając decyzje pozytywne, ale na warunkach, których w praktyce nie można spełnić. Ogromne ryzyko niepowodzenia nie działa korzystnie zwłaszcza wobec indywidualnych projektów oddolnych, jakich rozwojowi służyć miały idee i cele rządowego programu promocji energii odnawialnej w naszym kraju. Duże rozczarowanie zderzeniem z tą jakże trudną rzeczywistością panuje w szczególności wśród rolników – potencjalnych, strategicznych dla tej gałęzi gospodarki producentów surowców do wytwarzania tej energii, dla których miał to być sposób, wzorem Niemiec i innych krajów Unii Europejskiej, na stabilizację i przynajmniej częściową dywersyfikację uzyskiwanych z gospodarstw dochodów – dodaje Wiktor.

WOP

Z prac zarządu KRIR

dokończenie ze str. 1

Mając na uwadze uchwałę nr 1/K/2010 Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej z dnia 20 października 2010 r. w sprawie wyborów do izb rolniczych w 2011 roku oraz zasad ich finansowania, Zarząd KRIR w pełni popierając zawarte w niej wnioski, wystąpił do resortu rolnictwa o wsparcie finansowe izb rolniczych w przeprowadzeniu wyborów w 2011 r. W tym roku bowiem, rolnicy zmagali się z wieloma problemami – niskie ceny zbóż czy powódzie. Skutkiem tego były niższe wpływy finansowe izb rolniczych z 2% odpisu z podatku rolnego.

– Realizując wniosek podjęty podczas XV Posiedzenia KRIR, 4 listopada Zarząd KRIR zwrócił się do resortu rolnictwa o udzielenie wyczerpującej informacji o zasadach dziedziczenia gospodarstwa rolnego w wypadku realizowania w tym gospodarstwie działania „Program rolnośrodowiskowy” PROW na lata 2007–2013 oraz zobowiązaniach, które musi wypełnić spadkobierca, aby uzyskać płatność z tytułu dalszego prowadzenia gospodarstwa przejętego po zmarłym członku rodziny.

Mając na uwadze wnioski podjęte w trakcie XV Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych III kadencji, 5 listopada Zarząd KRIR wystosował do Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Gospodarki **Waldemara Pawlaka** wystąpienie zwracając w nim uwagę na problematyczną w opinii samorządu rolniczego, pomimo niedawnej nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne, kwestię praktycznej realizacji inwestycji związanej z budową biogazowni rolniczych oraz innych instalacji produkujących energię ze źródeł odnawialnych (OZE) w związku z procedurami przyłączania ich do sieci energetycznych obsługiwanych przez spółki dystrybucyjne.

W związku z wnioskiem Podkarpackiej Izby Rolniczej, 5 listopada Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rozważanie możliwości objęcia specjalną płatnością obszarów do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych wszystkich plantacji spełniających wymagania w zakresie uprawianych gatunków roślin uprawianych do wsparcia.

Zarząd KRIR, w pełni popierając podjętą podczas Posiedzenia Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej w dniu 20 października 2010 r. uchwałę w sprawie sytuacji dochodowej w rolnictwie, 5 listopada zwrócił ministrowi rolnictwa uwagę na brak opłacalności produkcji rolniczej, dochodów rodzin rolniczych oraz trudną sytuację na rynku trzody chlewnej oraz wniosł o podjęcie odpowiednich działań legislacyjnych w celu zapewnienia jak najlepszych warunków pracy.

Mając na uwadze wniosek zgłoszony podczas XV Posiedzenia KRIR, 8 listopada Zarząd KRIR zwrócił się do resortu rolnictwa o przychylny podejście i wyrażenie poparcia dla wniosków wojewódzkich izb rolniczych o nieodpłat-

ne przekazanie na własność nieruchomości rolnych oraz ewentualną pomoc Oddziałów Terenowych Agencji Nieruchomości Rolnych przy staraniach izb o nieodpłatne przekazanie działek rolniczych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Mając na uwadze dotychczasowe rozmowy z Klubem Poselskim Polskiego Stronnictwa Ludowego w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 927, z późn. zm.) oraz fakt wniesienia przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość do Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 października br. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych wypracowanego przez Posłów z Klubu PiS, 8 listopada Zarząd KRIR zwrócił się do prezesa PSL Waldemara Pawlaka oraz przewodniczącego Klubu Parlamentarnego PSL **Stanisława Żelichowskiego** z prośbą o poparcie przedmiotowego projektu ustawy. Tego samego dnia pismo z prośbą o poparcie wystosowano do Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej.

Realizując wniosek zgłoszony podczas XV Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych III kadencji w dniu 28 września br. w Warszawie dotyczący umożliwienia z prawnego punktu widzenia rozstrzygnięcia przetargu ograniczonego na zakup działek rolniczych organizowanego przez Agencję Nieruchomości Rolnych w przypadku, gdy do Oddziału Terenowego ANR trafi tylko jedna oferta od zainteresowanego kupnem rolnika uprawnionego do udziału w takim przetargu, 8 listopada Zarząd KRIR zwrócił się do prezesa ANR o wprowadzenie zmian w załączniku do zarządzenia Nr 22/10 Prezesa ANR z dnia 2 sierpnia 2010 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, tak, aby przetarg mógł się odbyć nawet wtedy, gdy zakwalifikowano do przetargu tylko jeden podmiot spełniający warunki podane w ogłoszeniu o przetargu oraz przetarg ofert przeprowadzano także w przypadku, gdy wpłynęła tylko jedna oferta spełniająca warunki określone w ogłoszeniu o przetargu.

22 listopada na wniosek Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Zarząd KRIR wystąpił do resortu rolnictwa w sprawie udzielenia informacji na temat linii kredytów preferencyjnych, z jakich rolnicy będą mogli korzystać w latach 2011–2013.

25 listopada Zarząd KRIR przekazał uwagi do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych, sprzeciwiając się m.in. proponowanemu skróceniu kadencji walnego zgromadzenia z 4 do 3 lat. Ponadto, Zarząd KRIR zaproponował, aby członkami samorządu rolniczego były osoby fizyczne i prawne, które są posiadaczami gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 1 ha fizycznego. Zmiana ta spowodowałaby, że członkami samorządu rolniczego byłiby posiadacze gospodarstw rolnych, a nie podatnicy płacący podatek rolny będący posiadaczami działek, np. rekreacyjnych). ■

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi 2 grudnia rozpatrzyła „Raport z działalności Agencji Nieruchomości Rolnych na Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2009 roku”.

W 2009 r. Agencja sprzedała nieruchomości Zasobu WRSP o powierzchni 102,4 tys. ha, tj. 31% więcej niż w 2008 r. (78,2 tys. ha). Zawarto 12 tys. umów sprzedaży. W transakcjach sprzedaży gruntów rolnych uzyskano średnią cenę za 1 ha w wys. 14 932 zł, od kilku lat przeciętne ceny uzyskiwane przez Agencję za grunty rolne mają wyraźną tendencję rosnącą. Od początku działania Agencja sprzedała z Zasobu WRSP nieruchomości o powierzchni 1980,2 tys. ha. Zgodnie z obowiązującymi przepisami nieruchomości

Z prac Sejmowej Komisji Rolnictwa

Zasobu WRSP mogą także nabywać cudzoziemcy po uzyskaniu stosownych zezwoleń. Od początku działalności Agencji do końca 2009 r. cudzoziemcy zakupili z Zasobu łącznie 1525 ha. W 2009 r. przeprowadzono 74,8 tys. przetargów (o 40% więcej niż w 2008 r.), w tym 72,7 tys. przetargów na sprzedaż oraz 2,1 tys. przetargów na dzierżawę. Rozstrzygnięto 14,8 tys. na sprzedaż 37,1 tys. ha oraz 1,5 tys. na dzierżawę 19,3 tys. ha. Poza sprzedażą od początku działalności Agencja trwale rozdysponowała nieruchomości Zasobu WRSP o powierzchni 526,2 tys. ha, w tym 45,1 tys. ha w 2009 r., głównie jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Pań-

stwowym czy na potrzeby specjalnych stref ekonomicznych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w dzierżawie znajdowały się nieruchomości Zasobu o powierzchni 1685,9 tys. ha. Powierzchnia gruntów Zasobu pozostająca do rozdysponowania na koniec 2009 r. wynosiła 331,6 tys. ha. Odnosząc się do uzyskiwanych czynszów za grunty rolne w 2009 r., była to średnio równowartość 2,8 dt pszenicy rocznie za ha. Wpływy z gospodarowania mieniem Zasobu wyniosły 1 943 635 tys. zł. Główną pozycję stanowiły wpływy ze sprzedaży, które wyniosły 1 491 975 tys. zł. Niestety 1 116 056 tys. zł. to należności zaległe na rzecz ANR. Wśród nich ok. 12,8%

stanowią zaległości zagrożone oraz ok. 32% – należności nieściągalne.

Komisja wysłuchała też informacji o Komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej do 2020 r. oraz zapoznała się ze stanowiskiem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi odnośnie do Komunikatu.

Informację przedstawiła radca generalny w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – **Zofia Krzyżanowska**.

18 listopada br. Komisja Europejska przyjęła Komunikat w sprawie przyszłości WPR zatytułowany „Wspólna Polityka Rolna w kierunku 2020 roku: sprostać żywieniowym, środowiskowym i terytorialnym wyzwaniom przyszłości”. Oznacza to rozpoczęcie procesu kon-

sultacji, który potrwa do wiosny przyszłego roku i który umożliwi Komisji przygotowanie propozycji legislacyjnych do lata 2011 roku. Zreformowana WPR powinna wejść w życie 1 stycznia 2014 r. W Komunikacie przedstawiono trzy opcje reformy WPR. We wszystkich trzech wariantach Komisja przewiduje zachowanie obecnego systemu składającego się z 2 filarów: I filar obejmuje m.in. płatności bezpośrednie, natomiast II filar to system oparty o wieloletnie programowanie i kontraktowanie z rolnikami.

Posłowie uznali, że na podstawie obecnego kształtu Komunikatu, który jest bardzo ogólny i zachowawczy, trudno sformułować merytoryczną krytykę. Do 25 stycznia 2011 r. strona polska musi przedstawić szczegółowe propozycje do Komunikatu.

Posiedzenie Prezydium COPA-COGECA

Z udziałem przedstawicieli izb rolniczych

W dniach 2-3 grudnia br. w Brukseli miało miejsce ostatnie w tym roku wspólne posiedzenie Prezydium Copa-Cogeca. Aktywny udział w dwudniowym spotkaniu wzięła delegacja Krajowej Rady Izb Rolniczych z prezesem Wiktorem Szmulewiczem na czele, którą współtworzyli również prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej Jan Heichel oraz delegat do KRIR Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej Marek Borowski. Pierwszego dnia obrad doszło do wymiany opinii na temat kształtu Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku z

możliwością czerpania odpowiednich dochodów z rynku, a nie opierać swoje dochody jedynie na płatnościach obszarowych i innych formach wsparcia, które stanowią rekompensatę za spełnianie wymogi produkcyjne i wyrównują ponoszone na ten cel dodatkowe koszty. Odnosząc się do wypowiedzi przedstawiciela Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi PE prezes KRIR dodał: „Ważne jest, że osiągnęliśmy kilka wspólnych celów nowej WPR, dyskutujemy na temat spłaszczenia różnic w poziomach wsparcia, jednakże podejmowane działania muszą więcej uwzględniać wzrost w najbliższych latach zapotrzebowa-

rolnika”. Podzielając tę opinię, Wiktor Szmulewicz jednocześnie stwierdził, że należy niezwykle ostrożnie podejść do tego tematu, z uwagi na fakt, iż dywersyfikacja dochodów, szczególnie w małych gospodarstwach niskotowarowych, wynika z konieczności szukania dodatkowych pieniędzy w innych sektorach, co jest procesem charakterystycznym często dla aktywnych, przedsiębiorczych mieszkańców obszarów wiejskich. „Ich pozytywna rola na wsi związana z podejmowaniem nowych, często innowacyjnych inicjatyw na rzecz wsparcia dochodów, nie może zostać przez

członkiem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego i członkiem Prezydium Europejskiej Partii Ludowej (EPP) Herbertem Dorfmannem.

Zgodnie z przedstawionym przez włoskiego eurodeputowanego stanowiskiem, Parlament Europejski opowiada się za kontynuacją WPR opartej na dwóch filarach, a o jej sile decydować będzie wprost budżet przeznaczony na realizację postawionych przed nią celów żywnościowych i środowiskowych. Odnosząc się do zaprezentowanego oficjalnie 18 listopada br. Komunikatu Komisji Europejskiej, posłowie nieco bardziej sceptycznie oceniają ideę „zazielenienia” I filara, pozytywnie natomiast zareagowali na propozycję ustanowienia wsparcia dla małych gospodarstw rodzinnych, które pełnią istotną rolę z punktu widzenia społecznego na obszarach wiejskich. Mówiąc o odejściu od historycznych wartości referencyjnych stanowiących obecnie podstawę naliczania wysokości dopłat bezpośrednich, stwierdził, że nowy podział środków przeznaczonych na płatności musi być sprawiedliwy, co oznacza jednak, że należy wziąć pod uwagę istniejące różnice w dochodach i kosztach rolników na przestrzeni całej Unii Europejskiej. W dyskusji, jaka nastąpiła po wystąpieniu Herberta Dorfmana, głos zabierali m.in. Wiktor Szmulewicz, który wyraził opinię, iż nowa Wspólna Polityka Rolna musi być bardziej nastawiona na rozwój gospodarstw rolnych w Europie, a nie jedynie na zapewnienie ich dalszej egzystencji. „Jako rolnicy musimy mieć

nia na żywność na rynkach światowych mając jednocześnie na uwadze rolę rolnictwa, jaką sektor ten może i powinien odegrać w przemyśle i branży energetycznej”.

W drugim dniu posiedzenia Prezydium rozmowy zdominowane zostały przyszłością WPR, ponieważ szeroką dyskusję pomiędzy uczestnikami wywołał projekt stanowiska Komitetów Copa-Cogeca stanowiącego reakcję na Komunikat KE z 18 listopada br. Dokument ten został opracowany na podstawie horyzontalnego stanowiska w sprawie WPR po 2013 roku przyjętego w maju br. oraz wniosków z debaty podczas posiedzenia Grupy Roboczej ad hoc Copa-Cogeca „WPR po 2013 roku” w dniu 28 października, podczas którego polskie organizacje rolnicze zaangażowane w prace tej grupy, tj. Krajowa Rada Izb Rolniczych oraz NSZZ RI „Solidarność” wniosły szereg uwag i poprawek do propozycji Sekretariatu Copa-Cogeca. Delegacja włoska zasugerowała włączenie do projektu potrzeby stopniowego wprowadzania nowego systemu płatności obszarowych, na co odpowiedział prezes Wiktor Szmulewicz stwierdzając, iż na obecnym etapie dyskusji nie znając szczegółów propozycji Komisji Europejskiej w tym zakresie nie może być mowy o tego typu rozwiązaniach, zwłaszcza ze strony organizacji rolniczych.

Po dalszej wymianie poglądów zdecydowano o nieuwzględnieniu postulatu włoskiego w ostatecznym kształcie stanowiska Copa-Cogeca. Delegacja fińska wniosła natomiast o rozpoczęcie prac nad propozycją Copa-Cogeca definicji „aktywnego

nas ukarana poprzez wyłączenie z systemu dopłat, gdyż może okazać się, że będzie to miało znacznie bardziej negatywny skutek dla rozwoju obszarów wiejskich i chęci kontynuacji działalności rolniczej”.

W dalszej części obrad członkowie Prezydium zatwierdzili oficjalnie szereg projektów stanowisk Komitetów Copa-Cogeca, m.in. deklarację na konferencję Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych w Cancun w Meksyku, opinię dotyczącą praktycznych wytycznych do oceny stanu dorosłego bydła do celów transportu, a także propozycję Copa-Cogeca unijnego przewodnika dobrych praktyk higienicznych dla pierwotnej produkcji żywności. Ponadto, przyjęto również kolejne już stanowisko w sprawie dobrostanu kur niosek, jednakże z wyłączeniem aprobaty delegacji polskiej z uwagi na fakt, iż nie zawarto w nim postulatów polskich organizacji rolniczych dotyczących częściowego złagodzenia implementacji dyrektywy Rady 1999/74/WE wprowadzającej obowiązek od 1 stycznia 2012 roku utrzymania kur w tzw. klatkach zmodyfikowanych.

Pobyt w Brukseli był również okazją do odwiedzenia siedziby Parlamentu Europejskiego, gdzie doszło do krótkiego spotkania przedstawicieli Krajowej Rady Izb Rolniczych z polskim eurodeputowanym, członkiem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi PE Czesławem Siekierskim.

Adam Stępień
Biuro KRIR

Agroturystyka w Bretanii wzorcem dla naszych rolników

Wielkopolska Izba Rolnicza wraz ze Stowarzyszeniem Gospodarstw Agroturystycznych Wschodniej Wielkopolski zorganizowała wyjazd studyjny do Bretanii w celu zapoznania się z formami wypoczynku świadczonymi przez rolników francuskich oraz organizacją sprzedaży bezpośredniej produktów z gospodarstwa.

Gościliśmy w gospodarstwach należących do sieci Bienvenue a la Ferme. Gospodarstwa zrzeszone w tej sieci gwarantują najwyższej jakości usługi turystyczne połączone ze sprzedażą produktów wytworzonych w swoich i członków sieci gospodarstwach. W ramach tej sieci są przeróżne oferty. Grupa „Ziemia, źródło wymienionych smaków” to gospodarstwa prowadzące własne oboje; gospodarstwa mające w ofercie podwieczorki i poczęstunki z lokalnych produktów pochodzących z upraw w gospodarstwie oraz gospodarstwa prowadzące sklepiki z „lokalnymi smakołykami”. Grupa „Nieskończenie wiele możliwości” to gospodarstwa posiadające stajnie (kursy jazdy konnej dla początkujących, zaprzęgania, poznawanie życia koni, wyścigi, woltyżerka); gospodarstwa, które można zwiedzać, poznawać funkcjonowanie z gospodarzem jako przewodnikiem; gospodarstwa, które uczą (dla dzieci i nastolatków w ramach zajęć szkolnych lub pozalekcyjnych organizowane są warsztaty pedagogiczne – program warsztatów jest weryfikowany i rekomendowany przez francuskie kuratorium oświaty); gospodarstwa organizujące polowania. Z kolei grupa „Wypoczynek na łonie natury” to gospodarstwa oferujące pokoje gościnne „bed and breakfast”, gospodarstwa agroturystyczne z funkcjonalnie urządzonymi mieszkaniami wakacyjnymi i specjalną częścią dla gości oraz kempingi w gospodarstwach rolnych. Gospodarstwa agroturystyczne i pokoje gościnne na farmach z sieci Bienvenue a la Ferme należą do stowarzyszenia „Gites de France”.

Nad nami – gośćmi z Polski – czuwała **Gabrielle Cadot-Jolly**, wymieniony specjalista z tej branży, posługujący się piękną polszczyzną tak, że najmniejsze szczegóły wizyty były jasno i precyzyjnie przedstawione. A zobaczyliśmy wiele: farmę produkującą cydr (tradycyjny bretoński alkohol jabłkowy), farmę organizującą targi świąteczne w byłym kurniku, farmę morską prowadzącą

hodowlę pstrągów w ujściu morskim rzeki Trieux, farmę jeździecką, hodowlę bizonów i jeleni wraz z przetwórstwem mięsa na paszety, park – akwanaturę, farmę z domem gościnnym oraz sprzedają bezpośrednią oliwę rzepakową i dżemów. Mieliśmy też wielką przyjemność zwiedzenia średnowiecznego miasteczka Moncontour należącego do typu miast „z charakterem”.

Podczas wieczoru przyjacielskiego w farmie „La Cavalerie” u państwa Gicquel zapoznaliśmy z funkcjonowaniem sieci, jej promocją (blogi) i innowacyjnymi podejściami członków co do dalszego rozwoju i promocji. Prezentacji dokonała **Nadine Leray**, specjalista i doradca sieci BAF wspierana przez trzy gospodynie – członkinie sieci z tego terenu. Nasz region, jego walory turystyczne oraz miejsce agroturystyki wraz z obecnymi trendami i innowacyjnym podejściem przedstawiła **Elżbieta Dryjańska** z WODR w Poznaniu. Rozmowy, wymiana doświadczeń i prezentacja poszczególnych gospodarstw agroturystycznych trwała do późnych godzin nocnych. Wyjazd studyjny w swym bogactwie programowym dostarczył nam ogromu pozytywnych, miłych wrażeń. Był także kopalnią nowych, innowacyjnych pomysłów na poszerzenie oferty turystycznej naszych gospodarstw agroturystycznych, a szczególnie ich specjalizację i bezpośrednią sprzedaż produktów z gospodarstwa.

Gościnność, życzliwość, profesjonalizm organizacyjny urzekają nas od pierwszych chwil spotkania w farmie **Annie Martin** aż po pożegnalną kolację w urokliwej oboje w „Le Char a Bancs”.

Uczestnicy wyjazdu – członkowie Stowarzyszenia Gospodarstw Agroturystycznych Wschodniej Wielkopolski wrócili do kraju bogatsi w doświadczenia, pełni innowacyjnych pomysłów.

Elżbieta Dryjańska
WIR

LEADER w ramach PROW 2007–2013

Fot. Archiwum MRiRW

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 funkcjonuje już trzy lata. Dzięki unijnym funduszom nasze rolnictwo przechodzi gruntowną modernizację, środki z Programu poprawiają też warunki życia na wsi, aktywizują mieszkańców, by tworzyli produkty czy usługi pozarolnicze. Do ożywienia wsi, aktywizowania społeczności lokalnych, które przyczynią się do rozwoju społecznego i gospodarczego na terenach wiejskich, służy Oś 4 Programu – Leader.

Leader jest podejściem partnerskim, umożliwiającym realizowanie i osiągnięcie celów Osi 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej. Celem Osi 4 – Leader jest przede wszystkim aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez budowanie kapitału społecznego na wsi, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami. Cała siła Leadera tkwi w oddolnej mobilizacji zasobów ludzkich i wykorzystaniu walorów danego obszaru, by zaspokoić potrzeby społeczności. Fenomen Leadera polega na tym, że pieniądze mają trafiać nie tylko do samorządów czy instytucji, ale także do małych stowarzyszeń czy kół, a nawet do pojedynczych ludzi.

To lokalna społeczność tworzy na obszarach wiejskich lokalne grupy działania (w skrócie LGD), które muszą opracować lokalną strategię rozwoju i następnie realizują wynikające z niej innowacyjne projekty łączące zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe, historyczne itp., wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodar-

czego i społecznego. Przedstawiciele właśnie tych sektorów tworzą już wspomniane partnerstwo zwane lokalną grupą działania. Na poziomie decyzyjnym partnerstwa przynajmniej 50% stanowią w tej grupie partnerzy gospodarczy i społeczni, w tym przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności: rolnicy, kobiety wiejskie, młodzi ludzie oraz ich stowarzyszenia. Lokalna strategia rozwoju danej Grupy musi obejmować zgodnie z przyjętą definicją obszarów wiejskich, miejscowości znajdujące się w granicach administracyjnych: gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały lub gmin miejskich, nie większych niż 5 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały. Obszar, na którym jest realizowana ta strategia, może liczyć co najmniej 10 tys. i nie więcej niż 150 tys. mieszkańców. Grupa ta wybierana jest przez samorząd województwa do realizacji opracowanej przez nią lokalnej strategii rozwoju. To lokalna gru-

pa działania wybiera projekty, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej lokalnej strategii rozwoju.

Oś 4 Leader składa się z kilku działań: „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, „Wdrażanie projektów współpracy” i ostatnie działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”. Co ważne, w 4 Osi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 środki na realizację konkretnych operacji naliczane są na mieszkańca danego terytorium. W ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” beneficjenci z powodzeniem ubiegają się o finansowanie operacji z zakresu działań Osi 3 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Odnowa i rozwój wsi”, ale też na operacje, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań Osi 3 Programu, lecz przyczyniają się do realizacji jej celów, czyli do poprawy jakości życia lub większego zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania lokalnej grupy działania. Są to tzw. małe projekty. Po fundusze na realizację tych małych projektów mogą sięgnąć na przykład organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, czy osoby fizyczne. A mały projekt to taki, którego koszt całkowity nie jest mniejszy niż 4 500 zł i nie jest większy niż 100 000 zł. Dofinansowaniu podlega 70% poniesionych kosztów kwalifikowalnych, jednak nie więcej niż 25 000 zł. To dofinansowanie jest wypłacane po realizacji projektu. A pieniądze lokalne grupy działania mogą przeznaczyć na szereg operacji. Dzięki tym funduszom można m.in. współfinansować organizację imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych związanych z promocją lokalnych walorów, promocję i organizację lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia. Lokalne grupy działania mogą otrzymać pieniądze na remont połączony z modernizacją lub wyposażenie istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów pełniących ich

funkcję. W ramach tego działania w całym kraju powstają punkty informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej z ofertą turystyczną obszaru objętego lokalną strategią rozwoju. Grupy przygotowują i wydają foldery informacyjne i promocyjne dotyczące danego obszaru. Dzięki temu mogą dziś skutecznie rozwijać turystykę i rekreację na swoim terenie. Są też pieniądze na zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, na kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów. Podejście Leader pozwala też na rozwinięcie współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej między lokalnymi grupami działania oraz między innymi partnerstwami opartymi o współpracę podmiotów lokalnych. Dofinansowuje działania aktywizujące, promocyjne czy szkoleniowe, jakie są prowadzone przez lokalne grupy działania.

W Polsce mamy już 337 lokalnych grup działania, wiele z nich poszerza obszar funkcjonowania o nowe gminy. Cieszy fakt, że Grupy te z powodzeniem wykorzystują możliwości tkwiące w podejściu Leader. Dotychczasowe doświadczenia pokazują wyraźnie, że warto zaangażować się w działania związane z tym Programem. Dzięki niemu to lokalna społeczność ma istotny wpływ na to, co dzieje się w ich najbliższym otoczeniu. To sami mieszkańcy obszarów wiejskich działają na rzecz ich rozwoju i przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy, promocji regionu, lokalnych produktów i usług. Ta aktywizacja i integracja społeczności lokalnych naszych gmin buduje poczucie lokalnej tożsamości. Liczne przykłady w całym kraju pokazują, że Program Leader może zmienić nasze podejście i sposób życia. Ludzie, jeśli wykonują to, czego pragną, stają się coraz bardziej aktywni i chętni do pracy dla lokalnej społeczności. Dzięki temu wiele mogą dokonać dla poprawy swojego życia oraz przyszłości regionu.

MAREK SAWICKI
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

■ Z Jakimi problemami borykają się obecnie polscy rybacy ?

– Większość polskich armatorów rybackich prowadzi połowy na Morzu Bałtyckim, które jest stosunkowo niewielkim akwenem, do którego dostęp ma wiele państw wraz ze swoimi flotami rybackimi. Powoduje to kumulowanie dość dużego nakładu połowowego w stosunku do ograniczonej ilości zasobów organizmów morskich. Taka sytuacja prowadzi do wzrostu presji połowowej i do pogarszania się stanu zasobów ryb, co z kolei wpływa na wielkość kwot połowowych możliwych do odłowienia, a tym samym na ich sytuację ekonomiczną.

Rybołówstwo bałtyckie jest silnie uzależnione od czynników naturalnych i pogodowych. Trzeba również pamiętać o okresowej fluktuacji zasobów, a także biologicznym powiązaniu między najistotniejszymi gatunkami. Rybacy bałtyccy za najistotniejsze z ekonomicznego punktu widzenia uważają połowy dorsza. Obecnie obserwujemy wzrost zasobów tego gatunku, ale niestety towarzyszy temu spadek zasobów ryb pelagicznych.

Ponadto, działalność rybacka jest ściśle regulowana przez przepisy UE, które niekiedy są wprowadzane bez wystarczającego uzasadnienia naukowego i utrudniają jej prowadzenie. Jako przykład niekorzystnych regulacji można wskazać zakaz przechowywania na pokładzie statku rybackiego pławnic oraz używania ich do połowów, co stanowi główny problem polskiego rybołówstwa łososiowego. Ze względu na specyfikę polskiego rybołówstwa, ukształtowanie linii brzegowej i sezonowość połowów takłami, użycie innych narzędzi do połowu łososi nie jest w stanie zapewnić wydajności zbliżonej do połowów przy użyciu pławnic. W związku z tym, administracja polska stale opowiada się za przywróceniem możliwości stosowania pławnic w połowach na Bałtyku. Szczególnie dotyczy to tradycyjnego rybołówstwa przybrzeżnego.

Do problemów, z którymi borykają się polscy rybacy, należy zaliczyć również rosnące koszty działalności, głównie spowodowane cenami paliw.

Na stan zasobów wpływa również eutrofizacja Morza Bałtyckiego powodowana wprowadzeniem do zbiornika dużej ilości biogenów powstających w wyniku działalności człowieka. Również niekontrolowany wzrost liczebności kormorana czarnego stanowi poważny problem dla zasobów oraz zagraża sytuacji ekonomicznej dla rybaków morskich i śródlądowych.

■ Na jaką pomoc rządu mogą oni liczyć?

– Polscy rybacy wprowadzając ryby do obrotu mogą korzystać z mechanizmów interwencyjnych przewidzianych dla wszystkich rybaków państw członkowskich UE. Możliwość interwencji podyktowana jest potrzebą, aby produkcja oraz wprowadzanie do obrotu produktów rybołówstwa uwzględniało prowadzenie zrównoważonego rybołówstwa oraz chowu i hodowli. Wynika z tego, że wspólna organizacja rynków tych produktów powinna obejmować takie środki, któ-

re zapewnią lepsze dostosowanie podaży do popytu, dostarczenie na rynek produktów zgodnie z oczekiwaniami konsumentów, a także zwiększenie dochodów producentów poprzez zapewnienie stabilnych cen rynkowych. Przepisy prawne regulujące te komponenty rynku zostały zawarte w Rozporządzeniu Rady (WE) Nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, które jest podstawowym unijnym aktem prawnym regulującym rynek rybnny. Stosownie do art. 25 ww. rozporządzenia, przed rozpoczęciem każdego roku połowowego, dla każdego z

stycji w urządzeniu przeznaczone do połowu ryb, mające na celu poprawę bezpieczeństwa i warunków pracy lub higieny i jakości produktów rybnnych lub zdrowia ludzi, lub organizmów wodnych, lub zmniejszenie negatywnego, lub zwiększenie pozytywnego wpływu na środowisko. Ponadto w ramach tego Środka dofinansowanie można uzyskać na inwestycje w miejsca wylądunku i przystanie, mające na celu poprawę warunków postoju lub obsługi sprzętu pływającego służącego do połowu ryb śródlądowych, poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, ograniczenie zanieczyszczenia środowiska,

poprzez zrównoważoną eksploatację zasobów, konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju polskiego sektora rybackiego.

Szczegółowe cele PO RYBY 2007–2013 to:

- poprawa konkurencyjności i zrównoważenia podstawowego sektora rybackiego,
- zwiększenie i rozwój potencjału rynkowego sektora rybackiego,
- propagowanie zrównoważonego rozwoju oraz poprawa jakości życia i stanu środowi-

cję istniejących organizacji producentów produktów rybnnych, budowę i modernizację infrastruktury w portach rybackich, miejscach wylądunku i przystaniach, a także promocja ryb i rynku rybnego.

Oś Priorytetowa 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybnactwa – ma przyczynić się do aktywizacji społeczności obszarów zależnych od rybnactwa poprzez łączenie partnerów społecznych i gospodarczych z określonego obszaru do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw, tzw. lokalnych strategii rozwoju obszarów rybackich. Zastosowanie takiego podejścia ma zaktyw-

Wsparcie dla rybaków

Z KAZIMIERZEM PLOCKE – sekretarzem stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozmawia Wojciech Petera

produktów ustala się cenę orientacyjną, stanowiącą podstawę do ustalania kwoty wsparcia podczas interwencji.

Polscy rybacy mogą liczyć także na wsparcie w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (PO RYBY 2007–2013). W ramach osi priorytetowej 1 Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej, środki finansowe przeznaczone są na operacje o charakterze inwestycyjnym, np. Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich, w ramach którego beneficjent może zmodernizować swoją jednostkę pływającą. Wysokość dofinansowania może sięgnąć od 40 do 60% wartości inwestycji. W ramach ww. osi 1 wypłacane są również rekompensaty dla rybaków morskich, np. za dni postojowe w trakcie okresów ochronnych. Pomoc jest również wypłacana tym rybakom, którzy zdecydowali się trwale zaprzestać działalności i zezłomować swoją jednostkę pływającą. Tu wysokość pomocy jest uzależniona od wielkości jednostki, mocy i jej wieku.

Natomiast w ramach osi priorytetowej 2 pomoc skierowana jest do rybaków śródlądowych oraz hodowców ryb. Środki finansowe przeznaczone są na realizację operacji o charakterze inwestycyjnym. Wysokość dofinansowania kształtuje się od 30 do 60% wartości poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Wsparcie w zakresie Środka 2.4 Rybołówstwo dotyczy inwestycji w sprzęt pływający służący do połowu ryb w wodach śródlądowych oraz inwe-

a także poprawę jakości lub atrakcyjności produktów rybnnych.

Polscy rybacy mogą liczyć również na wsparcie w ramach osi priorytetowej 3 Środki służące wspólnemu interesowi PO RYBY 2007–2013. Beneficjenci mogą skorzystać ze szkoleń organizowanych w ramach Środka 3.1 Działania wspólne. Ponadto w ramach tego Środka można uzyskać dofinansowanie na utworzenie i funkcjonowanie organizacji producentów rybnnych. W pierwszym roku jest to 100%, w drugim 80% a w trzecim 60% wartości kosztów kwalifikowanych operacji. Ponadto istnieje możliwość realizacji projektu pilotażowego w ramach Środka 3.5, np. ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne, czy poprawa technik i narzędzi połowowych. Rybacy mogą również w sposób pośredni lub bezpośredni skorzystać z pomocy udzielanej w ramach Środka 3.3 na inwestycje w portach rybackich, miejscach wylądunku i przystaniach.

■ Jakie są najważniejsze założenia Programu Operacyjnego PO Ryby 2007–2013?

– Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (PO RYBY 2007–2013), opracowany na podstawie rozporządzenia Rady nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego, został zatwierdzony w dniu 16 października 2008 r. decyzją Komisji Europejskiej. Ogólnym celem PO RYBY 2007–2013 jest stworzenie,

ska na obszarach rybackich, wdrożenie skutecznego sposobu zarządzania i kontroli PO RYBY 2007–2013 oraz poprawa ogólnego potencjału administracyjnego do wdrażania Wspólnej Polityki Rybackiej.

PO RYBY 2007–2013 zakłada realizację ww. celów strategicznych w następujących obszarach priorytetowych:

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej – celem jest dostosowanie polskiej zdolności połowowej do dostępnych zasobów Morza Bałtyckiego, w szczególności poprzez: trwałe lub tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej, inwestycje na statkach rybackich oraz rekompensaty społeczno-gospodarcze. W ramach tej osi planuje się redukcję nakładu połowowego dorsza o 30% przy jednoczesnym unowocześnieniu floty i zwiększeniu opłacalności jej działania.

Oś priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury – ma na celu rozwinięcie oraz modernizację sektora akwakultury i dostosowanie go do perspektyw i oczekiwań rynku, utrzymanie zrównoważonego poziomu działalności w rybołówstwie śródlądowym, a także usprawnienie i unowocześnienie przetwórstwa oraz wprowadzanie do obrotu produktów rybołówstwa.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi – ma na celu m.in.: usprawnienie organizacji sektora rybackiego poprzez tworzenie nowych i restrukturyza-

zować ludność na obszarach zależnych od rybnactwa do różnorodnych inicjatyw, przełamania lokalnych barier oraz zachęcić do współpracy w ramach wspólnych projektów. Szansą na osiągnięcie tego celu są lokalne grupy rybackie (LGR) – podmioty zrzeszające przedstawicieli sektora prywatnego, w tym szeroko rozumianego sektora rybackiego, sektora publicznego (w tym gminy) oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Grupy te będą realizować działania na rzecz poprawy jakości życia społeczności rybackich, dywersyfikacji zatrudnienia w sektorze rybackim oraz promocji regionu i podniesienia jego atrakcyjności.

Oś Priorytetowa 5. Pomoc techniczna – ma na celu wsparcie administracyjne instytucji zaangażowanych we wdrażanie i realizację PO RYBY 2007–2013.

■ Czy PO Ryby 2007–2013 jest szansą dla rozwoju obszarów zależnych od rybnactwa?

– Dzięki Osi Priorytetowej 4 PO RYBY 2007–2013 pojawiła się szansa na rozwój obszarów, na których sektor rybacki odgrywa znaczącą rolę. Teraz wiele zależy od wybranych Lokalnych Grup Rybackich, gdyż to za ich pośrednictwem regiony związane z rybnactwem mogą ulec korzystnym przemianom. Wybrane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi LGR po podpisaniu umowy zaczynają wdrażać stworzone przez siebie Lokalne Strategie Rozwoju Obszarów Rybackich. Strumień unijnych środków zostanie skierowany na obszary związane z sektorem rybackim, korzystają z niego przedsiębiorcy, samorządy, rybacy, jak też zwykli mieszkańcy terenów zależnych od rybnactwa. Aby osiągnąć cele zakładane przez LGR, niezbędne jest zrzeczenie i współpraca wszystkich osób z danego obszaru. Dlatego oprócz rybaków i ludzi związanych z sektorem rybackim, aktywnymi członkami stowarzyszenia są osoby które chcą i mają pomysł, aby zrobić coś pożytecznego i ciekawego na danym obszarze. Są zarówno przedsiębiorcy, przedstawiciele instytucji publicznych, instytutów naukowych jak również mieszkańcy, którzy chcą aktywnie

dokończenie na str. 8

Wsparcie dla rybaków

dokończenie ze str. 7

uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności lub realizować inwestycje poprzez LGR.

■ Jakie środki finansowe dostępne są w ramach PO RYBY 2007–2013 ?

Alokacja dla całego Programu na lata 2007–2013 to **978 790 098,64 euro (ok. 1 mld euro)**, co stanowi **4 072 060 447 zł** (kurs 4,1603). Zgodnie z zasadą n+2 środki finansowe można wydatkować do końca 2015 r.

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej – wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tej osi to **225 121 722,69 euro**.

Oś priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury – wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tej osi to **195 758 019,73 euro**.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi – wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tej osi to **195 758 019,73 euro**;

Oś Priorytetowa 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybołówstwa – wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tej osi to **313 212 831,56 euro**;

Oś Priorytetowa 5. Pomoc techniczna – wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tej osi to **48 939 504,93 euro**.

■ Czy są też pieniądze przeznaczone na rozwój rybołówstwa śródlądowego?

– Wsparcie w zakresie **Środka 2.4 Rybołówstwo śródlądowe** w ramach osi priorytetowej 2 dotyczy **inwestycji w sprzęt pływający** służący do połowu ryb w wodach śródlądowych oraz **inwestycji w urządzenia** przeznaczone do połowu ryb, mające na celu poprawę bezpieczeństwa i warunków pracy lub higieny i jakości produktów rybnych lub zdrowia ludzi, lub organizmów wodnych, lub zmniejszenie negatywnego, lub zwiększenie pozytywnego wpływu na środowisko. Ponadto w ramach tego Środka dofinansowanie można uzyskać na **inwestycje w miejsca wyładunku i przystanie**, mające na celu poprawę warunków postoju lub obsługi sprzętu pływającego służącego do połowu ryb, poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, ograniczenie zanieczyszczenia środowiska, a także poprawę jakości lub atrakcyjności produktów rybnych.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację tego Środka to kwota **3 796 212,75 euro**.

■ Jakie możliwości dla rozwoju lokalnych społeczności oferuje oś 4 PO RYBY 2007–2013?

– Realizacją operacji w ramach wdrażania lokalnych strategii rozwoju obszarów rybackich (LSROR) przygotowanych przez LGR mogą być zainteresowani przede wszystkim **mieszkańcy gmin**, które przystąpiły do lokalnych grup rybackich. Realizacja LSROR powinna się przyczynić do poprawienia konkurencyjności i jakości życia na danym obszarze. Oś 4 to dla mieszkańców gmin bogata oferta operacji, na realizację których mogą uzyskać potrzebne środki finansowe. W ramach osi 4 możliwe będzie rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, dofinansowanie już prowadzonej firmy lub rozpoczęcie inwestycji poprawiających się usług na obszarze.

Szczególne miejsce wśród beneficjentów osi 4 zajmują **rybacy**. Będą oni mogli liczyć na dofinansowanie operacji związanych z restrukturyzacją działalności gospodarczej i tworzeniem dodatkowych miejsc pracy poza tym sektorem. Ponadto w ramach osi priorytetowej 4 będą finansowane operacje mające na celu podniesienie wartości produktów rybołówstwa. Lokalne produkty rybackie nie są często dobrze rozreklamowane, a ich sieć dystrybucji nie jest rozwinięta ze względu na brak środków finansowych. Wskazywały to często w swoich strategiach same LGR. Oś 4 umożliwi zatem rozpropagowanie tych produktów i uczynienie z nich magnesów gotowego przyciągającego rzesze turystów i konsumentów ciekawych nowych smaków i tradycyjnych potraw w nowych odsłonach. Jest to szczególnie ważne dla rodzinnych gospodarstw rybackich, ponieważ stwarza możliwość zwiększenia dochodów i rozszerzenia działalności poza dotychczas prowadzoną. W ten sposób pojawia się dodatkowa szansa na rozwój turystyki i agroturystyki, szczególnie dla gospodarstw i przedsiębiorstw prowadzących działalność rybacką. Warto zauważyć, że rozwój takiej działalności napędza rozwój całej lokalnej gospodarki, od punktów gastronomicznych i atrakcji turystycznych po rozwój lokalnego przemysłu.

Inne możliwości oferowane przez oś 4 interesują lokalne **organizacje społeczne**. Za przykład może służyć organizowanie kół zainteresowań dla dzieci, tworzenie muzeów, czy organizowanie imprez kulturalnych. Organizacje ekologiczne, które są zaangażowane w ochronę lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, wskazywały w LSROR na chęć realizacji operacji polegających na zabezpieczeniu pomników przyrody oraz odbudowę szlaków wodnych.

■ Dziękuję za rozmowę.

Wnioski o wsparcie modernizacji gospodarstw rolnych będzie można składać od 3 stycznia przyszłego roku.

Termin ten został ogłoszony przez prezesa ARiMR **Tomasza Kołodzieja** za pośrednictwem portalu internetowego Agencji oraz dziennika o zasięgu ogólnopolskim. Przyszłoroczny nabór wniosków o przyznanie pomocy na „Modernizację gospodarstw rolnych” zostanie przeprowadzony w piętnastu województwach, oprócz województwa wielkopolskiego. Wynika to z tego, że zainteresowanie takim wsparciem było w tym regionie tak duże, że środki przyznane w ramach

tym, że w poprzednich naborach w 2007 r. i 2009 r. w tych regionach wykorzystano w znacznym stopniu środki zarezerwowane wsparcie z tego działania PROW 2007–2013, a pozostała do wykorzystania pula pieniędzy wystarczy jedynie na inwestycje dla producentów mleka, zgodnie z założeniami MRiRW dotyczącymi realizacji polityki dodatkowego wsparcia pewnych sektorów (tzw. nowe wyzwania).

Rolnik, który chce restrukturyzować produkcję mleka, aby skorzystać ze wsparcia na „Modernizację gospodarstw rolnych”, poza wypełnieniem standardowych kryteriów obowiązujących w tym działaniu, takich jak m.in. wielkość ekonomiczna gospodarstwa czy wiek wnioskodawcy, musi speł-

wynikało to z tego, że np. parametry użytkowe planowanego przez nich do zakupu sprzętu (np. wydajność maszyny rolniczej) była nieproporcjonalnie duża w stosunku do powierzchni ich niewielkich gospodarstw. Czyli oznaczałoby to, że użytkowanie takiej maszyny rolniczej w tak małym gospodarstwie byłoby po prostu nieekonomiczne. Natomiast gdy o zakup nowoczesnej i wydajnej maszyny wystąpi razem kilku rolników, z których każdy posiada pewien areal ziemi uprawnej, wtedy taka maszyna będzie wykorzystywana zgodnie z zasadami ekonomiki produkcji rolniczej. Takie rozwiązania funkcjonują także w innych krajach Unii Europejskiej, np. we Francji i bardzo dobrze się sprawdzają. Aby można było skorzystać z takiej możliwości, rolni-

Wnioski do ARiMR od stycznia 2011 r.

Pomoc na modernizację gospodarstw

PROW 2007–2013 na „Modernizację gospodarstw rolnych” zostały już wykorzystane w poprzednich naborach zorganizowanych w 2007 r. i 2009 r. W pozostałych województwach są jeszcze środki z PROW 2007–2013 na inwestycje w gospodarstwach rolnych, toteż tam będzie można składać wnioski o przyznanie takiego wsparcia. Zasady ubiegania się o pomoc na modernizację gospodarstw rolnych, finansowaną z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 będą korzystniejsze dla rolników w porównaniu do obowiązujących w poprzednim naborze. Główna zmiana w przepisach dopuszcza bowiem możliwość składania wspólnie przez kilku rolników jednego wniosku o przyznanie pomocy na modernizację ich gospodarstw. Pomoc będą mogli uzyskać na wspólny zakup nowych maszyn i urządzeń. Inna ważna zmiana dotyczy rozdzielenia terminu przyjmowania wniosków na modernizację w zakresie priorytetu „środki towarzyszące restrukturyzacji sektora mleczarskiego” oraz na inne inwestycje w gospodarstwach rolnych.

W styczniowym naborze wniosków pierwszeństwo będą mieli rolnicy, którzy chcą inwestować w restrukturyzację prowadzonej przez siebie produkcji mleczarskiej. To właśnie oni będą mogli przez dwa pierwsze tygodnie naboru, czyli **od 3 do 17 stycznia 2011 r.** składać wnioski o przyznanie takiej pomocy. Dopiero po nich **od 17 do 28 stycznia 2011 r.** wnioski będą przyjmowane od rolników planujących inwestycje w innych obszarach działalności rolniczej. W sześciu województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim ARiMR będzie przyjmowała wnioski w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” jedynie na restrukturyzację produkcji mleczarskiej. Jest to związane z

nieć dodatkowe wymagania. Chodzi o to, że musi być wpisany do rejestru producentów prowadzonego przez dyrektora właściwego oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego i musi przysługiwać mu w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy kwota indywidualna – tzw. kwota mleczna, w wysokości co najmniej 20 000 kg. Ponadto musi wykazać, że co najmniej od roku prowadzi działalność rolniczą w zakresie produkcji mleka. W przypadku podmiotów, które nabyły gospodarstwo w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, warunek ten będzie spełniony, jeżeli w nabytym gospodarstwie działalność rolnicza w zakresie produkcji mleka jest prowadzona co najmniej od roku.

Zasada ta dotyczy wszystkich podmiotów, które ubiegają się o wsparcie w zakresie restrukturyzacji produkcji mleczarskiej.

Rolnicy z dziewięciu województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego, poza wsparciem restrukturyzacji produkcji mleczarskiej (wnioski można składać **od 3 do 17 stycznia 2011 r.**), będą mogli starać się także o pomoc, na korzystniejszych warunkach, na realizację innych inwestycji w swoich gospodarstwach (wnioski można składać **od 17 do 28 stycznia 2011 r.**). Główna zmiana w zasadach udzielania wsparcia polega na tym, że w styczniu wnioski o pomoc na zakup i wspólne użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych będzie mogło składać wspólnie kilku rolników. Dotychczas nie mogli oni złożyć razem jednego wniosku o pomoc. Wprowadzenie takiej możliwości spowoduje, że o wsparcie będą mogli się starać także właściciele mniejszych gospodarstw rolnych, którzy dotychczas byli wykluczeni z ubiegania się o taką pomoc. A

cy muszą zawrzeć pomiędzy sobą pisemną umowę. Znaleźć się w niej muszą zasady wspólnego używania i eksploatacji maszyn lub urządzeń oraz zakres prac wykonywanych przy ich użyciu przez każdą z tych osób. Określając zakres prac, muszą zostać uwzględnione zasoby i potrzeby gospodarstw każdej z tych osób.

Maksymalny poziom wsparcia, który można otrzymać na gospodarstwo, wynosi 300 tys. złotych. Poziom dofinansowania, jakie może otrzymać z ARiMR beneficjent, waha się od 40% do 70% kosztów poniesionych na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i zależy od wieku beneficjenta, położenia jego gospodarstwa oraz rodzaju przedsięwzięcia. Na maksymalny, 70-procentowy zwrot kosztów poniesionych na modernizację gospodarstw rolnych, mogą liczyć osoby wspólnie składające wniosek o przyznanie pomocy na inwestycje dotyczące restrukturyzacji produkcji mleczarskiej na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, z których żadna w dniu jego złożenia nie ukończyła 40 roku życia.

Do wykorzystania w styczniowym naborze wniosków o przyznanie pomocy z działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” przewidziano łącznie ok. 2,39 miliarda złotych.

O przyznawaniu pomocy nie będzie decydowała kolejność składania wniosków, lecz liczba punktów przyznanych poszczególnym operacjom zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w znowelizowanym rozporządzeniu MRiRW dotyczącym działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Będą szkolić rolników

Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza we współpracy z Krajową Radą Spółdzielczą przystępuje do realizacji projektu pn. „Podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez zrzeszanie się rolników ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczości”.

Projekt realizowany będzie na terenie Warmii i Mazur w 2011 i 2012 r. w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” w ramach PROW 2007–2013, wdrażanego przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA. Koszty realizacji projektu refundowane są w 100% ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i budżetu państwa.

Celem projektu jest organizacja szkoleń – warsztatów dla producentów rolnych planujących zrzeszanie się w grupy producentów rolnych.

Organizator zapewnia także materiały szkoleniowe m.in. przygotowany zostanie poradnik z najważniejszymi wskazówkami dotyczącymi procedury zakładania i rejestracji grupy producentów, formy wsparcia, instrukcję prowadzenia finansów w grupie, dobre praktyki, doświadczenia innych krajów europejskich.

Udział w szkoleniu jest bezpłatny. Każdy z uczestników szkolenia otrzymuje certyfikat o odbyciu szkolenia. Poza materiałami szkoleniowymi, prowadzeniem wykładów i warsztatów, organizatorzy szkoleń zapewniają także wyżywienie oraz ryczałt na dojazdy na miejsce szkolenia.

W-MIR

Rolnictwo ekologiczne dla młodzieży

Zmyślą o uczniach i nauczycielach szkół ponadgimnazjalnych o profilu rolniczym Wielkopolska Izba Rolnicza w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP „Nadwarciański Gród” w Załęczu Wielkim koło Pątnowa, zorganizowała w dniach 23 – 24 listopada warsztaty pod nazwą „Metody i techniki ekologicznej produkcji żywności”.

W szkoleniu, które współfinansowane było ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 uczestniczyli uczniowie drugich i trzecich klas oraz nauczyciele z Zespo-

łu Szkół Ponadgimnazjalnych CKU w Przygodzicach, Zespołu Szkół Rolniczych w Marszewie oraz z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Marciniaka w Koźminie Wielkopolskiej. Natomiast zajęcia prowadzili pracownicy Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Radomiu.

Celem szkolenia, poza zapoznaniem uczniów i wychowawców z szeroko rozumianym rolnictwem ekologicznym, była także integracja i temu właśnie posłużyło wspólne spotkanie, które trwało do późnych godzin wieczornych.

Katarzyna Strzyż
Biuro WIR w Ostrowie Wlkp.

Aktywne i przedsiębiorcze

Czas na kobiety aktywne i przedsiębiorcze to temat konferencji, która odbyła się w dniu 19 listopada 2010 r. w Zielonej Górze.

Licznie przybyłe kobiety uczestniczyły w spotkaniu, podczas którego podejmowane były debaty w różnych zakresach tematycznych. W pierwszym bloku tematycznym. Kobiety na rynku pracy i w życiu publicznym, udział wzięła Minister Pracy i Polityki Społecznej **Jolanta Fedak** oraz Prezydent PKPP Lewiatan **Henryka Bochniarz**.

Ciekawą prezentację odnośnie Kobiet na rynku pracy w Polsce, przedstawił dr **Jacek Męcina**, specjalista z zakresu prawa pracy. Bieżące dane statystyczne wskazują, iż następuje wzrost związany z brakiem kapitału ludzkiego; stąd też dążenie do aktywizacji kobiet w sferze gospodarczo-ekonomicznej.

Interesujące były również zaprezentowane dwa panele: Pracujące kobiety oraz

Równe szanse kobiet i mężczyzn. Były to debaty, których zadaniem było skłanianie do większej aktywności i stawiania czoła współczesnym problemom, z którymi kobiety borykają się na co dzień. Należy tu wymienić łączenie ról zawodowych z wychowawczymi, przemoc w rodzinie, dyskryminację oraz profilaktykę zawodową.

Podsumowaniem konferencji były dwa warsztaty fakultatywne, które były do wyboru przez uczestniczki: Działaj lokalnie oraz Sztuka autoprezentacji. Uczestniczenie w warsztatach było odpowiednim momentem na uświadomienie kobietom ich miejsca w dzisiejszym społeczeństwie, zachęceniem do czynnej działalności lokalnej oraz wskazanie, w jaki sposób promować swoją kobiecą stronę.

Frka
LIR

Z myślą o hodowcach

Lubuska Izba Rolnicza w październiku i listopadzie br. organizowała szkolenia dla rolników w ramach Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego (Sława – 8 listopada), Funduszu Promocji Mięsa Wołowego (Gubin – 27 października, Witnica – 9 listopada, Żagań – 19 listopada) oraz Funduszu Promocji Mleka (Bogdaniec – 21 października, Zwierzyn – 26 października).

Szkolenia, których głównym koordynatorem była Krajowa Rada Izb Rolniczych, prowadzili specjaliści z danych dziedzin, a wśród wielu tematów i zagadnień obejmujących dany wykład, czy to odnośnie bydła mlecznego, czy mięsnego, czy też trzody chlewnej były m.in. genetyczne aspekty hodowli, rola i zasady żywienia, warunki utrzymania i dobrostan zwierząt.

Szkolenie pn. „Kształtowanie czynników warunkujących produkcję mleka wysokiej jakości w gospodarstwie mleczarskim” w Bogdaniecu prowadził dr hab. **Piotr Wójcik**, pracownik Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Balicach k. Krakowa, natomiast w Zwierzynie **Józef Glowacki**, Główny Specjalista Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Szkolenie w ramach Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego pn. „Kształtowanie w

gospodarstwie rolnym czynników warunkujących produkcję żywca wieprzowego wysokiej jakości” poprowadził **Piotr Polok** z Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, zwracając uwagę jak ważne są aspekty genetyczne i czynniki rasowe w produkcji wysokojakościowego żywca wieprzowego.

O tym, jakie czynniki warunkują produkcję wołowiny wysokiej jakości w gospodarstwach szkolił w ramach Funduszu Promocji Mięsa Wołowego **Józef Głowacki** z LODR. W swoich wystąpieniach omawiał m.in. systemy chowu bydła mięsnego, podkreślając możliwość całorocznego utrzymywania stada na pastwisku w zależności od rasy, którą posiadają hodowcy.

Hodowcy korzystając z obecności fachowców zadawali dużo szczegółowych i niejednokrotnie trudnych pytań, np. o opłacalność albo o przyszłość produkcji w bliższej i dalszej przyszłości.

Uczestnicy szkoleń otrzymali materiały informacyjne dotyczące wykładu, a na zakończenie zaświadczenia o uczestnictwie w szkoleniu.

LIR

SEZON WIOSENNY ROZPOCZYNAMY W KIELCACH

TargiKielce
EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

11-13.03.2011, Kielce

AGROTECH

XVII Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej

- 500 firm z 18 krajów
- 44 000 m² powierzchni wystawienniczej
- 250 modeli ciągników rolniczych
- prawie 1000 maszyn i urządzeń do prac polowych

Największa w Polsce Oferta Sprzętu i Maszyn dla Rolnictwa

Targi Kielce S.A., ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce, www.targkielce.pl
Dyrektor Projektu - Kamil Perz,
tel. 41 365 12 30, fax 41 365 13 10, e-mail: agrotech@targkielce.pl

www.agrotech.pl

Targi Farma z biogazem

Jak sfinansować budowę biogazowni rolniczej? Czy ta inwestycja się opłaca? Którą technologię produkcji biogazu wybrać? – odpowiedzi na te pytania udzieli eksperci z rynku biomasy oraz biogazu, którzy poprowadzą podczas najbliższych targów Farma konferencję „Biogazownie – energia z odnawialnych źródeł”.

Produkcja biogazu rolniczego może stać się nowym kierunkiem rozwoju dla polskich gospodarstw, a uruchomione instrumenty finansowe, jak choćby kredyty preferencyjne z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, już wspierają produkcję energii z rolniczej biomasy.

Biogazownie stanowią ważną część zakresu tematycznego Międzynarodowych Targów Hodowli Zwierząt Farma, które odbędą się w dniach 10–13 lute-

go 2011 r. w Poznaniu. Temu tematowi poświęcona będzie konferencja organizowana w pierwszym dniu targów przez MTP i dziennik „Rzeczpospolita”: „Biogazownie – energia z odnawialnych źródeł”. Zaproszeni eksperci oraz praktycy rynku energii odnawialnej omówią przegląd technologii produkcji biogazu, przedstawią obowiązujące przepisy prawne i procedury administracyjne realizacji projektu budowy biogazowni, a także przeprowadzą analizę ekonomiczną (możliwe krajowe i unijne źródła dofinansowywania, finansowanie inwestycji przez bank, opłacalność inwestycji).

Uzupełnieniem bloku związanego z biogazem będzie wizualizacja procesu produkcji energii w procesie fermentacji metanowej przedstawiona przez firmę DGA Energia. W jej ramach zobaczą także możliwość urządzenia obrazujące funkcjonowanie biogazowni rolniczej, takie jak np. pompy, mieszadła czy system sterowania i automatyki.

DR

Euro konferencja w Gołdówce

Pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 15 listopada w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubińskiej w Gołdówce odbyła się międzynarodowa konferencja dotycząca odnawialnych źródeł energii. Celem seminarium była przede wszystkim wymiana doświadczeń z naszymi zagranicznymi sąsiadami. Na zaproszenie **Krzysztofa Nuskiewiczza**, dyrektora ZS w Gołdówce, przybyli eksperci z Czech zajmujący się budową obiektów energooszczędnych. Zgromadzeni mieli okazję obejrzeć prezentację nadesłaną przez zaprzyjaźnionego ze szkołą przedstawiciela Norwegii, specjalizującego się w budowie budynków pasywnych. W spotkaniu uczestniczyła również kilkunastoosobowa grupa z Ukrainy.

Swoimi doświadczeniami podzielił się również dyrektor Krzysztof Nuskiewicz. Wszyscy referujący podkreślali znaczenie odnawialnych źródeł energii jako alternaty-

wy dla źródeł konwencjonalnych, których eksploatacja jest główną przyczyną niepokojących zmian klimatu i których światowe zasoby prędzej czy później zostaną całkowicie wyczerpane. Na zakończenie przedstawiono projekt modelowego budynku energooszczędnego, który wiosną przyszłego roku stanie na terenie szkoły w Gołdówce. Będzie to pierwszy taki obiekt na terenie powiatu pułtuskiego. Na edukacyjny charakter przedsięwzięcia wskazuje fakt, iż w budynku zlokalizowana będzie sala konferencyjna. Dzięki temu uczestnicy planowanych szkoleń będą mieli możliwość zobaczenia w praktyce, czym jest i jakie korzyści niesie budownictwo pasywne. Dyrektor Nuskiewicz czyni również starania, aby wzbogacić ofertę kształcenia o nowy kierunek – technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Zdrowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym 2011 Roku

życzy Państwu i Najbliższym
Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe HETMAN sp. z o.o.

FERMA ŚWIŃ I DROBIU

XIV Międzynarodowe Targi

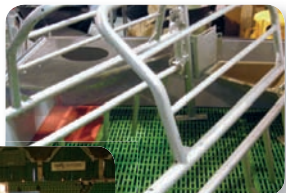
FERMA ŚWIŃ I DROBIU

28-30 stycznia 2011 r.

Poznań - Arena

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

- Forum Trzodowe
- Forum Drobiarskie
- Salon Weterynaryjny SAL - WET
- Wystawa Drobiu Ozdobnego

Dofinansujemy Twój przyjazd!
Zadzwoń 061/ 843 26 13

III Krajowe Targi

ENERGII ODNAWIALNEJ W ROLNICTWIE

28-30 stycznia 2011 r.

Poznań - Arena

- energia wiatrowa • energia słoneczna
- biopaliwa i biomasa • biogaz
- odzysk ciepła z budynków inwentarskich

Miejsce Targów: Hala Arena w Poznaniu, ul. Wyspiańskiego 33

ORGANIZATOR: TARGIFERMA Sp. z o.o., tel. 061/ 843 26 13, 656 79 05, fax 061/ 843 38 05
Szczegóły na www.targiferma.com.pl

Agrosimex zaprasza

TARGI SADOWNICTWA
TSW
I WARZYWNICTWA 2011

W dniach 5–6 stycznia 2011 r. na terenie Warszawskiego Centrum Wystawienniczego EXPO XXI przy ul. Prądyńskiego 12/14 odbędą się Targi Sadownictwa i Warzywnictwa – TSW. Organizatorem Targów jest firma Agrosimex, głównym partnerem Targów firmy Syngenta i Syngenta SEEDS, a Głównymi Sponsorami: Yara i Löwe. Przewidujemy, że zgromadzą one ok. 200 wystawców z Polski i zagranicy, a odwiedzi je 4,5–5 tys. gości, głównie sadowników i producentów warzyw z terenu całego kraju, a przede wszystkim z Mazowsza. Wśród gości będą również sadow-

nicy i producenci warzyw z Belgii i Holandii, a wśród wystawców również szkółkarze z tych krajów.

Na targach znajdzie się ekspozycja firm oferujących: środki ochrony roślin, nawozy, nasiona warzyw, materiał szkółkarski, maszyny, narzędzia i akcesoria do produkcji sadowniczej i warzywniczej. Będzie także bogata oferta firm zajmujących się przechowywalnictwem owoców i warzyw, nie zabraknie wystawców oferujących różnego rodzaju usługi dla producentów rolnych. Targom towarzyszyć będą: konkursy z cennymi nagrodami, konferencja i wykłady na tematy związane z nowościami w

ochronie roślin, nawożeniu i uprawie owoców i warzyw. Ale będzie także tematyka ekonomiczna związana z opłacalnością produkcji, trendami cenowymi oraz marketingiem owoców i warzyw. Więcej informacji nt. targów i konferencji znajdziecie Państwo w internecie na stronie www.tsw.agro.pl.

Partnerem Medialnym Targów są: TVP1, Regionalne Radio Mazowsze, EFM – European Fruit Magazine, Sad Nowoczesny, OWK, www.sadnowoczesny.pl, Dodatek Warzywniczy Wiadomości Rolniczych Polska.

AGROSIMEX

ROSAHUMUS

Przeznaczony do poprawy żyzności gleb.

Skład: 85% kwasów humusowych, 12% potasu, 0,6% żelaza

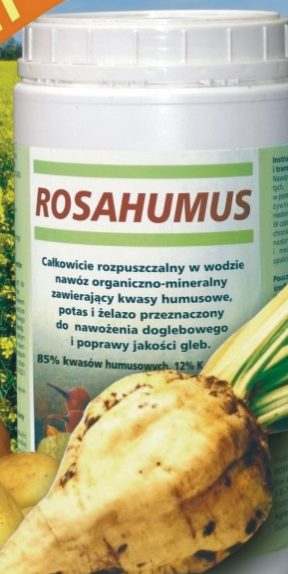
- poprawia strukturę gleb
- zwiększa pojemność wodną gleb
- aktywizuje rozwój mikroorganizmów glebowych
- zwiększa dostępność składników pokarmowych
- stymuluje rozwój systemu korzeniowego
- zdecydowanie poprawia wzrost i plonowanie roślin
- przyspiesza rozkład słomy.

Wg badań przeprowadzonych w latach 2006 - 2010 **ROSAHUMUS** pozwala obniżyć dawki nawozów mineralnych nawet o 50%.

Agrosimex Sp. z o.o. Goliary 43, 05-620 Błędów
tel. (48) 668 08 41, (48) 668 08 81, 0 507 121 411, 0 502 352 750
oddział Błonie, ul. Bieniewicka 43, tel. (22) 731 26 81, 509 165 927
Agrokon, ul. Zakładowa 7, 62-510 Konin, tel. (63) 248 87 66, 0 695 94 61 96

www.agrosimex.pl

polecamy rolnikom

Wszystkim obecnym i przyszłym klientom życzymy zdrowych, spokojnych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku

Zetor Polska

Zetor Polska sp. z o.o. ul. Wrocławska 48, 62-800 Kalisz, tel. 62 501 44 00, fax 62 501 44 99, www.zetor.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Zbliżające się Święta Bożego Narodzenia oraz Nowy Rok niosą wszystkim nadzieję na wzajemną życzliwość oraz spokój w gronie najbliższych. W te piękne i jedyne w roku chwile, składamy najlepsze życzenia pogodnych, zdrowych i radosnych dni, spełnienia wszystkich marzeń oraz zawodowej satysfakcji i wielu sukcesów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

WOLF SYSTEM HAUS

40 LAT DOŚWIADCZENIA W CAŁEJ EUROPIE

ZBIORNIKI ŻELBETOWE DLA BIOGAZOWNI, ZBIORNIKI DLA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW, ZBIORNIKI I SIŁOSY NA WSZELKIE MATERIAŁY PŁYNNIE I SYPKIE.

ul. Budowlana 17
41-100 Siemianowice Śl.
Tel.: (0048) 32/203-08-02
Fax: (0048) 32/203-92-22

WSPÓŁPRACUJEMY Z UZNANYMI FIRMAMI OD TECHNOLOGII BIOGAZU!

www.wolfssystem.com

„Najpiękniejsza wieś lubuska”

WSali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze 2 listopada br. poznaliśmy laureatów konkursu „Najpiękniejsza Wieś Lubuska 2010” pod patronatem Marszałka Marcina Jabłońskiego.

Wyszanowo gm. Międzyrzecz otrzymało pierwsze miejsce, następnie wieś Lipiny gm. Nowa Sól oraz Łupowo, to trzy najpiękniejsze lubuskie wsie. Wyróżnienia otrzymały 2 wsie – Osiecznica oraz Janczewo. Organizatorem i fundatorem nagród finansowych konkursu był Departament PROW UM z dyr. **Stanisławem Giezmą** na czele oraz Lubuskie Stowarzyszenie Sołtysów z zaangażowanym wiceprezsem **Edwardem Jednoszewskim**. W pracach organizacyjnych brali udział również Sekretariat Regionalny KSOW oraz Departament Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi UM, LODR oraz Lubuska Izba Rolnicza. Jury brało pod uwagę estetykę wsi, ochronę jej środowiska, inwestycje w rozwój, w tym rozwój kulturalny, a także zasoby przyrodnicze.

Do konkursu zgłosiło się 19 wsi, z czego do 10 miejscowości jury wzytowało osobiście. E. Jednoszewski zapowiedział kolejną edycję konkursu na 2011 rok. Zgłoszenia będą przyjmowane od 1 lutego do 31 maja przyszłego roku.

Na konferencji pt. „Odnowa wsi lubuskiej w aspekcie ekonomiczno-społeczno-kulturowym”, połączonej z finałem konkursu „Najpiękniejsza Wieś Lubuska 2010”, przybyli przedstawiciele władz samorządowych oraz lubuskich wsi.

Na zakończenie prof. **Izabella Bukraba-Rylska** z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN wygłosiła wykład pt. „Dziedzictwo kulturowe elementem rozwoju obszarów wiejskich”, a dyrektor Stanisław Gieźma omówił realizację działania „Odnowa wsi”, w ramach PROW 2007–2013.

Sołtys zwycięskiej wsi **Ireneusz Jarnut** nie krył wzruszenia i zaskoczenia po ogłoszeniu wyników konkursu. Warto było w nim startować. Przez 20 lat przygotowywałem moją miejscowość. Nic się nie dzieje samo. Aktywność ludzi, którzy kreują ideę samorządności sprawiła, że zaszliśmy tak daleko – powiedział.

Podsumowując można stwierdzić, iż na efekt końcowy laureatów I edycji konkursu i jednocześnie sukces wsi miały wpływ nie tylko wydatkowane środki na infrastrukturę, ale przede wszystkim wielkie zaangażowanie lokalnych liderów, jakimi bez wątpienia są sołtysi.

Małgorzata Pałys
LIR

Wesołych Świąt!

Rozbłysła gwiazda na BUTISANIE,
CARYX z PICTOREM się założyli,
Że jeśli DUETT też przy nich stanie,
To ze SWINGIEM będą wspólnie żyć:
Aby te Świeta radość wieściły
Z tego, co w polu rodzić się będzie,
Do nowej pracy by nabrać siły,
A pokój w sercach zagościł wszędzie.
Kiedy zasnęły już oziminy,
MARATON zbudził się z życzeniami,
I dla prastarej Świąt tych przyczyni
Głosi nowinę, że BASF jest z Wami!

Serdeczne życzenia
świąteczno-noworoczne
składają pracownicy
BASF Polska

BASF
The Chemical Company

Obowiązkowe ubezpieczenie budynków

Kto ma obowiązek ubezpieczenia budynków?

Ubezpieczenie to adresowane jest do osób fizycznych będących posiadaczami lub współposiadaczami gospodarstwa rolnego. Zgodnie z przepisami ustawy, każdy rolnik ma obowiązek ubezpieczyć budynki wchodzące w skład gospodarstwa – od ognia i innych zdarzeń losowych.

Co ubezpieczamy?

Ubezpieczamy wszystkie budynki o powierzchni powyżej 20 m², wchodzące w skład gospodarstwa rolnego (np. budynek mieszkalny, budynki inwentarskie, gospodarcze i inne) – z wyjątkiem tych, które posiadają stu procentowe zużycie lub przeznaczone są do rozbiórki.

Na co zwrócić szczególną uwagę?

Ważną kwestią, na którą należy zwrócić uwagę przy zawieraniu umowy ubezpieczeniowej, jest prawidłowe określenie sum ubezpieczenia, czyli wartości, na jaką zostały ubezpieczone budynki. Określenie wartości budynków na realnym poziomie cen zapewni pełne pokrycie strat poniesionych wskutek zaistniałej szkody.

Obowiązek ubezpieczeniowy powstaje z dniem pokrycia budynku dachem – ważne zwłaszcza dla budynków nowo pobudowanych.

Szeroki zakres ubezpieczanych ryzyk (m.in. ogień, huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, opady śniegu, uderzenia pioruna) gwarantuje pełną ochronę majątku od skutków zdarzeń losowych.

Należy jednak pamiętać, że odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.

Takiej gwarancji nie mamy w przypadku zaniżonych wartości budynków. W poprawnym określeniu wartości ubezpieczeniowych pomoże nam agent PZU, posiadający w tym zakresie wiedzę specjalistyczną.

Podwójna korzyść

Przy okazji ubezpieczenia budynków (nowe ubezpieczenie zawierane jest bezpośrednio w gospodarstwie) można zawrzeć inne ubezpieczenia zaproponowane przez agenta, np. ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników (to również jest ubezpieczenie obowiązkowe).

Umów się z agentem 801 102 102
www.pzu.pl

Koszt połączenia jest równy cenie jednego impulsu rozmowy lokalnej lub według stawek operatora.